

Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 447/08-3.4/ml)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Green Energy Slovakia, s.r.o., člen skupiny WEON group, a.s.

2. Identifikačné číslo

35 780 711

3. Sídlo

Mraziarenská 6, 821 08 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je realizácia veterného parku so 4 veternými elektrárňami. Veterné elektrárne sú navrhované s využitím technológie VESTAS V 80 – 2,0 MW. Navrhovaná činnosť je navrhnutá v 2 variantoch riešenia, ktoré sa líšia napojením na verejnú rozvodnú sieť.

3. Užívateľ

Green Energy Slovakia, s.r.o., člen skupiny WEON group, a.s.

4. Umiestnenie

Navrhovaný veterný park je situovaný v katastrálnom území Vrbovce v rovnomennej obci na lokalite Vesný vrch v okrese Myjava. Parcely sú určené pre umiestnenie štyroch veterných elektrární: 3460/8, 3460/9, 3460/10, 3456/7, 3334

Transhraničné posudzovanie

V rámci procesu posudzovania vplyvov veterného parku Myjava, lokalita Vesný vrch bolo uplatnené na základe Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice" (Dohovor z Espoo) tzv. medzinárodné posudzovanie, v ktorom sa postupovalo podľa štvrtej časti zákona, §§ 44 – 49 (Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností vykonávaných na území Slovenskej republiky). Za českú stranu bolo príslušným orgánom Ministerstvo životného prostredia Českej republiky.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby - 09/2009

Ukončenie výstavby - 11/2009

Začiatok prevádzky - 11/2009

Doba prevádzky - 2035

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhované technické a technologické riešenie zodpovedá súčasným trendom vo výstavbe veterných elektrární u nás aj v zahraničí. Výstavba veterného parku je v správe o hodnotení navrhovaná okrem nulového variantu v dvoch variantoch.

Variant 1, 2

V prípade oboch variantov sa navrhuje vybudovanie 4 nových veterných elektrárni výrobcu VESTAS, typ V 80/2,0 MW, s inštalovaným výkonom 2,0 MW, priemerom rotora 80,0 m a výškou náboja 78,0 m.

Parametre veternej elektrárne VESTAS V 80 - 2,0 MW

Výrobca	VESTAS Deutschland GmbH, D – 258 13 HUSUM
Typ	V 80 - 2,0 MW
Menovitý výkon	2000 kW
Priemer rotora	80,0 m
Výška náboja	78,0 m
Počet listov	3 (epoxidová živica)
Otáčky rotora	variabilné, od 9,0 do 19,0 za min.
Rýchlosť vetra pri zapínaní	4 m.s^{-1}
Menovitá rýchlosť vetra	15 m.s^{-1}
Výška	76,0 m
Konštrukčný typ	štvorcový základ (16 x 16 m)
Materiál	betón B 35, armovacia oceľ
Trafostanica	22 kV/0,69 kV

Prevádzka veternej elektrárne je plne automatická, počítač kontroluje dôležité parametre elektrárne a elektrickej siete a zariadenie vypne, keď aktuálne hodnoty prekročia definované hraničné hodnoty. Je bez trvalej kontroly, kontrolu vykonáva pravidelne zodpovedný pracovník prevádzkovateľa a prípadné poruchy budú odstránené odbornou servisnou firmou. Nevyhnutnú stabilitu celej konštrukcie veternej elektrárne zabezpečujú základy riešené ako armovaný betónový blok, do ktorého sú zaliaté základové skrutky. Základový blok bude mať rozmery cca 16 x 16 x 2 – 3 m. Na povrchu bude zaspaný zeminou. Zakladanie veže elektrárne bude závisieť od inžiniersko-geologického a hydrogeologickeho posudku územia pri zohľadnení norem STN 73 1001 - základová pôda pod plošnými základmi a STN 73 1201 - navrhovanie betónových konštrukcií. Ak bude potrebné použiť pilóty alebo mikropilóty aj STN 73 1002 - pilótové základy. Kužeľová rúrová veža je vysoká 76 m. Veža je dodávaná s povrchovou úpravou v bielosivej farbe. Listy rotora sú vyrobené z epoxidovej živice vystužené skleným a uhlíkovým vláknom. Každý list rotora pozostáva z 2 častí, ktoré sú zlepene s nosným profilom. Rotor môže pracovať s variabilným počtom otáčok. Zapínacia rýchlosť vetra je 4 m.s^{-1} priemerná rýchlosť je 15 m.s^{-1} a vypínacia rýchlosť vetra je 25 m.s^{-1} . Po prekročení tejto rýchlosťi dochádza k automatickému zabrzdeniu a odstaveniu rotora.

Veterná elektráreň je vybavená regulačným systémom nakláňania, pomocou ktorého sa uhly nastavenia listov rotora stále regulujú, takže je uhol nastavenia listov vždy optimálne prispôsobený veterným podmienkam. Tým je optimalizovaná výroba energie a vývoj hluku. Tento typ elektrárne možno prevádzkovať v závislosti od nastavenia riadiacej jednotky v rôznych režimoch, ktoré sa líšia výstupným výkonom elektrárne, akustickým výkonom a hlukovými emisiami. Limitné hodnoty (uvažované s odchýlkou 2 dB) akustických výkonov týchto režimov sú 105,2, 104,1 a 102,5 dB. Mechanická energia je od rotora prenášaná hlavným hriadeľom cez prevod na generátor. Generátor je špeciálny 4 pólový asynchronný generátor s vinutým rotorom.

Trafostanica – oceľový transformátor, bude umiestnená priamo vo veži veternej elektrárne. Kryt strojovne je zo sklolaminátu a chráni všetky komponenty pred poveternostnými vplyvmi. Váha gondoly veternej elektrárne je cca 68 ton, váha rotora cca 38 ton a celková váha veternej elektrárne cca 225 ton.

Ochranné pásmo pre veternú elektráreň počas bežnej prevádzky je rádius o polomere 50,0 m od turbíny. V prípade nebezpečenstva námrazy na lopatkách je ochranné pásmo cca 150 m od veternej elektrárne. Na dopravu komponentov veternej elektrárne počas výstavby bude slúžiť cestná komunikácia E 581 Myjava – Senica. Ako obslužná komunikácia bude slúžiť existujúca poľná cesta (po úprave na šírkú 4 m) dĺžky cca 1 980 m, ktorá sa bude napájať na cestnú komunikáciu E 581 Myjava – Senica .

Po ukončení doby životnosti bude každá veterná elektráreň demontovaná v časovom horizonte cca jedného roku. Samotná demontáž jednej elektrárne je plánovaná na cca 1 týždeň (3 dni samotné zariadenia, 4 dni základy). Po odstránení veternej elektrárne na lokalite nezostane ani betónový základ - bude rozdrvený a použitý napr. na výstavbu ciest a pod. Pozemok bude uvedený do pôvodného stavu.

Napojenie veterného parku na verejnú rozvodnú sieť je riešené variantne:

Variant 1

Veterný park bude napojený na verejnú rozvodnú sieť prostredníctvom zemného 22 kV vedenia, ktoré bude zaústené do rozvodne Myjava 22/110 kV (nachádza sa v okrajovej časti mesta Myjava). V areáli rozvodne sa bude nachádzať meracia stanica, v ktorej bude umiestnený hlavný vypínač, fakturačné meranie a zariadenie pre riadenie prevádzky. Táto meracia stanica je hlavným rozpojovacím miestom a bude prístupná pre prevádzkovateľa regionálnej rozvodnej siete. Dĺžka 22 kV kábla bude cca 10,5 km a bude prechádzať územiami obcí Vrbovce, Brestovec a Myjava.

Variant 2

Veterný park bude napojený na verejnú rozvodnú sieť prostredníctvom zrekonštruovaného (zdvojeného) 22 kV vedenia, ktoré je zaústené do rozvodne Myjava 22/110 kV, ktorá sa nachádza v okrajovej časti mesta Myjava. V areáli rozvodne sa bude nachádzať meracia stanica, v ktorej bude umiestnený hlavný vypínač, fakturačné meranie a zariadenie pre riadenie prevádzky z RD Trnava. Táto meracia stanica je hlavným rozpojovacím miestom a bude prístupná pre prevádzkovateľa regionálnej rozvodnej siete. Dĺžka 22 kV vedenia bude cca 10,5 km, pričom bude prechádzať katastrálnymi územiami obcí Vrbovce, Turá Lúka, Brestovec a Myjava.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Predložený zámer činnosti "Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch" navrhovateľa Green Energy Slovakia, s.r.o., Bratislava bol predložený príslušnému orgánu – Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej „ministerstvo“) v r. 2006. Účelom navrhovanej činnosti bolo uvedenie veterného parku Myjava, lokalita Vesný vrch na k.ú. Vrbovce do prevádzky. Vo veternom parku bolo navrhnutých 5 ks veterných elektrární VETAS V80/2,0 MW v 2 variantoch – zemné vedenie alebo povrchové vedenie prenosovej sústavy 22 kV o celkovej dĺžke cca 10,5 km. Následne po uplynutí lehoty na zaujatie stanovísk podľa § 23 zákona ministerstvo určilo rozsah hodnotenia dňa 25.5.2006 po j.č. 4458/06-7.3/ml.

V rozsahu hodnotenia boli určené nasledovné varianty riešenia:

- nulový variant
- varianty činnosti uvedené v zámere.

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení pre 4 ks VE ministerstvu v auguste 2008. Spracovateľom bol CREATIVE, spol. s r.o., Pezinok

Činnosť „Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch“ je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon), prílohy č. 8 zaradená do kapitoly č. 2 Energetický priemysel pod bodom č. 3 ako zariadenia na využívanie vetra na výrobu energie a podlieha povinnému hodnoteniu.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Príslušný orgán – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky - v rámci rozosielal správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona v auguste 2008

všetkým zainteresovaným subjektom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Ich stanoviská sú uvedené v kap. III.4 záverečného stanoviska.
Správa o hodnotení bola zároveň zverejnená na internetovej stránke www.enviroportal.sk.
Dotknuté obce zverejnili správu o hodnotení pre občanov spôsobom v mieste obvyklým.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnou

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v obci Vrbovce dňa 1.10.2008 o 18,00 hod. a trvalo 3 hod 40 min. Bolo spoločné pre všetky tri dotknuté obce, ktorých zástupcovia (starosta Vrbovce, starosta Brestovca a primátor Myjavu spolu so zástupcom navrhovateľa) podpísali zápisnicu z verejného prerokovania.

Zúčastnilo sa ho 84 záujemcov, vrátane zástupcov dotknutých organizácií.

Verejné prerokovanie otvoril starosta obce Vrbovce Samuel Redecha, ktorý vzápäť odovzdal slovo moderátorovi – Mgr. Tomášovi Černohousovi, ktorý na začiatku vysvetlil význam verejného prerokovania v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Po ňom zástupca navrhovateľa – Ing. Tomáš Lacko predstavil zámer činnosti a RNDr. Elena Peťková, ako spracovateľka správy o hodnotení, zdôraznila jej hlavné body a závery. Nasledovala veľmi obsiahla diskusia, ktorá si napriek svojej dĺžke udržala korektný priebeh až do konca, keď sa v nej emocionálne príspevky vyskytli iba sporadicky.

Zo záznamu je zrejmé, že verejné prerokovanie malo odborný charakter. Otázky a odpovede sa striedali, tak isto sa striedali kladné a záporné stanoviská. Mnohí sa vyjadrili, že nie sú proti veterálnym elektrárnám, ale treba ich umiestniť v iných lokalitách. Diskusia sa týkala najmä: vplyvu na zdravie obyvateľov, blízkosti obydlí, ekonomickejho prínosu pre obec, efektívnosti veterálnych elektrární, hladiny hluku a jeho merania, vplyvom na vtáky, prieskumu verejnej mienky, vplyvom na krajinu, chybám v správe o hodnotení, rozširovania VP Ostrý vrch. Väčšina otázok a názorov sa objavila v stanoviskách ku správe o hodnotení. Nikto sa nevyjadroval k variantom navrhovanej činnosti.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na MŽP SR nižšie uvedené písomné stanoviská.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor právny a pozemkový (list č. 3640/2008-420 zo dňa 08.09.2008)

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor právny a pozemkový sa vyjadril, že dotknutým orgánom štátnej správy na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy je Krajský pozemkový úrad v Trnave.

Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia energetiky (list č. 4159/2008-3400 zo dňa 12.09.2008)

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia energetiky nemá z hľadiska vplyvu na životné prostredie k výstavbe predmetného projektu výhrady a podporuje realizáciu zámeru.

Okresné riadiťstvo hasičského a záchranného zboru, Nové Mesto nad Váhom (list č. ORHZ-669/2008 zo dňa 08.09.2008)

Okresné riadiťstvo hasičského a záchranného zboru, Nové Mesto nad Váhom oznámilo, že sa k zámeru vyjadrovať nebude.

Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne (list č. A/2008/007655-2Jk zo dňa 10.09.2008)

Podľa Krajského úradu životného prostredia v Trenčíne predstavuje výstavba veterálnych elektrární veľký zásah do rázu krajiny, hluk, vibrácie a samotné vrtule jednoznačne negatívne ovplyvnia faunu v blízkosti turbín, a preto napriek ich prínosu v oblasti využitia alternatívnych zdrojov energie je realizácia tohto zámeru sporná.

OZ „Krajina bez vrtúl“, Myjava (list zo dňa 15.09.2008)

Občianske združenie „Krajina bez vrtúl“ podala 15.09.2008 podnet s Správe o hodnotení, ktorým žiada správu o hodnotení vrátiť navrhovateľovi na doplnenie na základe zhodnotenia zapracovania špecifických požiadaviek. Konkrétnie sa podľa nich jedná o tieto nedostatky:

- nezaradenie obce Sobotište medzi dotknuté obce
- nespracovanie kumulatívneho vplyvu viacerých veterálnych parkov v okolí
- nedostatočné definovanie prístupových ciest
- skutočnosť, že v danej lokalite meranie rýchlosťi nebolo uskutočnené
- nevyhodnotenie vplyvu činnosti na PPF, dopravné napojenie a obmedzenie poľnohospodárskej činnosti
- nevyhodnotenie vplyvu na scenériu a krajinu
- absencia analýzy viditeľnosti
- nevyhodnotenie vplyvu na rekreáciu a atraktivitu prostredia
- nevyhodnotenie vplyvu na nehnuteľný majetok
- nespracovanie a neodsúhlasenie pohľadovej mapy (miestnymi orgánmi, dotknutým obyvateľstvom, chalupárm).

MŽP SR požiadalo listom zo dňa 27.9.2009 navrhovateľa o doplnenie správy o hodnotení.

ŠOP SR, Regionálne centrum ochrany prírody v Modre, Správa Chránenej krajinnej oblasti Záhorie (list č. CHKO/ZA/618/2008 zo dňa 17.09.2008)

Z hľadiska úplnosti správy o hodnotení nemá správa CHKO Záhorie k predloženej dokumentácii pripomienky.

Z hľadiska plnenia špecifických požiadaviek nie je podľa nich spracovaná druhá časť požiadavky 19 („na základe veterálnych pomerov spracovať reálnu produkciu elektrickej energie za rok“), pričom upozorňujú, že podľa tab. č. 33 a 34 správy o hodnotení v 54 % dní nie je dostatočne silný vietor.

Ďalej upozorňujú, že tesne od Vesného vrchu sa severne nachádza genofondová lokalita E 34 Údolie Vesného vrchu a blízkosť CHKO Biele Karpaty (južným smerom) a zároveň sa podľa nich nedá povedať, že by lokalita bola z ornitologického hľadiska bezvýznamná.

Zároveň odporúčajú, aby sa zhodnotil dopad veterálneho parku na scenériu kopaničiarskej krajiny časti CHKO Biele Karpaty a pokračovalo sa v inventarizačnom výskume flóry a fauny.

Letecký úrad Slovenskej republiky, Letisko M.R. Štefánika, Bratislava (list č. 10038/313-3647-P/2008 zo dňa 19.09.2008)

Vo svojom stanovisku uvádzá podmienky týkajúce sa územného konania stavby, pričom upozorňuje, že tieto nebudú mať vplyv na životné prostredie.

Upozorňuje, že predmetný zámer je potrebné prejednať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Úradom vojenského letectva, odborom riadenia štátnej správy.

Trenčiansky samosprávny kraj (list č. TSK/2008/04946-2 zo dňa 19.09.2008)

Trenčiansky samosprávny kraj uvádzá, že v „Územnom pláne veľkého územného celku Trenčianskeho kraja“ z r. 1998 a ani v „Zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004“ sa neuvažuje s výstavbou veterálneho parku v lokalite Vesný vrch.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne (list č. B/2008/03330-002/215 zo dňa 23.09.2008)

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne súhlasí s návrhom navrhovateľa a odporúčaným variantom č. 1.

Ministerstvo životného prostredí, odbor péče o krajinu (list čj. 4998/610/08, 66723/ENV/08 zo dňa 23.09.2008)

Ministerstvo životného prostredí, odbor péče o krajinu nemá pripomienky.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (list č. ŠOP SR/2578/08 zo dňa 25.09.2008)

Štátna ochrana prírody sa zamerala na zhodnotenie úplnosti správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody a krajiny. V týchto častiach je správa o hodnotení podľa nich vypracovaná podrobne, ale miestami tendečne, pretože podľa uvedených predpokladaných vplyvov veterálnych elektrární na životné prostredie sa za dotknuté územie zrejme považoval len územný priemet prvkov veterálnych elektrární, a tým sa minimalizuje vplyv na CHKO Biele Karpaty, genofondovú lokalitu E 34 Údolie Vesného potoka.

Podľa nich sa nedá ani povedať, že by lokalita bola z ornitologického hľadiska bezvýznamná.

V opatreniach je rozpor medzi charakteristikou flóry a navrhnutými opatreniami, odporúčaná vzdialenosť minimálne 200 m od refugiaľnych lesných porastov nie je už v samotnom návrhu činnosti dodržaná.

Návrh monitoringu je podľa nich nekonkrétny.

Nedostatkom správy o hodnotení je, že sa nevyhodnocujú kumulatívne vplyvy s ostatnými navrhovanými veterálnymi parkami v okolí.

Zároveň odporúčajú, aby sa zhodnotil dopad veterálneho parku na scenériu kopaničiarskej krajiny časti CHKO Biele Karpaty a pokračovalo sa v inventarizačnom výskume flóry a fauny.

Z hľadiska plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia za nenaplnenie považujú:

- Kumulatívny vplyv celého veterálneho parku Myjava
- Vplyvy na nehmotné hodnoty krajiny
- Nakladanie s vytáženou zeminou z výkopu
- Opatrenia (nedostatočne popísané)
- Postup odstránenia veterálnej elektrárne a chýbajúci návrh revitalizácie

Za návrh riešenia považujú využitie „Štandardov a limitov pre umiestnenie veterálnych parkov a veterálnych elektrární na území Slovenska“ vypracovanej SAŽP, Centrom krajinného plánovania, prírodných a energetických zdrojov Prešov.

Zároveň uvádzajú, že v súvislosti s návrhmi veterálnych parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na ministerstvo odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjavská a severného Záhoria pre veterálne elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého veterálneho parku Myjava“, tzn. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia. Požadované zhodnotenie vplyrov všetkých navrhovaných veterálnych elektrární určí počet a lokality umiestnenia jednotlivých veterálnych elektrární.

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (list č.j. 8758/2008/HO/HOK zo dňa 25.09.2008)

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně nemá námietky.

Ministerstvo životného prostredí, odbor ochrany vod (list č.j. 2940/740/08 zo dňa 26.09.2008)

Ministerstvo životného prostredí, odbor ochrany vod nemá zásadné výhrady.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie (list č. S/2008/02212-02 zo dňa 29.09.2008)

Nemá pripomienky.

Obvodný lesný úrad v Novom Meste nad Váhom (list č. 2008/00318 zo dňa 29.09.2008)

Nemá pripomienky.

Občianske združenie Krajina bez vrtúľ, Myjava (list č. zo dňa 30.09.2008)

Vo svojom liste upozorňujú na skutočnosť, že prieskum verejnej mienky v správe o hodnotení nezahŕňa nesúhlasné stanoviská kopaničiarskych osád, ktoré budú dotknuté výstavbou a prevádzkou veterálneho parku a boli zaslané obci v priebehu rokov 2006 – 2008.

Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia cestovného ruchu (list č. 844/2008-4200 zo dňa 01.10.2008)

Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia cestovného ruchu neodporúčajú realizáciu zámeru, pretože výstavba veterálnych parkov negatívne ovplyvňuje možnosti rozvoja turizmu a v nadväznosti na to môže negatívne ovplyvniť i plnenie strategických cieľov rozvoja cestovného ruchu.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín (list č. TN-08/1752-2/6110/Nip zo dňa 01.10.2008)

Súhlasí s realizáciou stavby pri splnení podmienok spojených s výstavbou.

Mgr. Dušan Eliáš, 906 06 Vrbovce (list zo dňa 01.10.2008)

Mgr. Dušan Eliáš má pripomienky k správe o hodnotení:

- Kap. 5. 1 – najkratšia odstupová vzdialenosť veterálneho parku od obytnej zóny je 350 m, ale metodiky a skúsenosti zo zahraničia uvádzajú minimálnu vzdialenosť 600 m.
- V kap. 5.2.3. nie je uvedený zdroj informácií u priemernej rýchlosťi vetra v $m.s^{-1}$ za obdobie 1983-2006.
- V kap. 5.2.2. sú chybné základné informácie o obyvateľstve Vrbovce.
- Kap. 5.2.2.1.1 uvádzia neaktuálne údaje o spoločnosti ZOP, s.r.o., Myjava a o PD Vrbovce, ktoré v r. 1999 zaniklo.
- Kap. 5.2.2.2. ako najvýznamnejší priemyselný podnik v okrese uvádzia Slovenskú armatúrku Myjava, a.s., ktorá v r. 1991 zanikla.

- V kap. 6.1.13 v komplexnom posúdení vplyvov chýba hodnotenie na obyvateľstvo a geologické lokality.

Uvádza aj pripomienky k prílohe správy o hodnotení – k Vibroakustickej štúdii, v ktorej je nesprávne uvedený popis lokalít a celkovo je v štúdii zamenená osada Grapy s lokalitou Vápeník, ktorá je v oveľa väčšej vzdialosti od veterného parku.

Ing. Vladimír Minx, Rehuši 209, 906 11 Priečin (list č. zo dňa 02.10.2008)

Ing. Vladimír Minx nesúhlasi s výstavbou veterného parku.

Svoj postoj zdôvodňuje najmä malou vzdialenosťou od obytných zón a rizikom z dolietavajúceho ľadu z rotorov veterálnych elektrární a navrhuje určenie 3 bezpečnostných zón vo vzdialosti 450 m, 800 m a 3 000 m.

OZ „Krajina bez vrtúl“, Myjava (list zo dňa 03.10.2008)

Občianske združenie „Krajina bez vrtúl“ nesúhlasi s výstavbou veterného parku.

Zdôvodňujú to nasledovným: celá správa o hodnotení je podľa nich spracovaná účelovo len s dôrazom na poukázanie výhod veternej energie s absolútou negáciou v súčasnosti už známych problémov spojených s výstavbou veterálnych elektrární. Predložená správa o hodnotení je podľa nich súčasne po formálnej stránke spracovaná podľa zákona, ale obsahuje významné nedostatky. Z toho dôvodu dalo o.z. dňa 15.9.2008 podnet na vrátenie správy o hodnotení. Celkovo považujú správu o hodnotení za nedostatočnú a neakceptovateľnú. Za najväčší nedostatok považujú tú skutočnosť, že celá správa o hodnotení sa opiera o analýzu veternosti v inom území, hľuková štúdia obsahuje protokol o meraní z kóty Žalostiná, pri meraní hľukového pozadia v lokalite „U Povalačov“ sa podľa fotografickej dokumentácie porušil zákon.

Z konkrétnych pripomienok sú rozpracovanejšie:

- Uvádzané parcely sa týkajú iba umiestnenia pätiek stozíara veternej elektrárne, ale v správe o hodnotení nie sú uvedené parcely spojené s výstavbou príjazdových ciest a inou potrebnou infraštruktúrou.
- Prieskum verejnej mienky je neprofesionálny, nezahŕňa neanonymné stanoviská vlastníkov a užívateľov nehnuteľností, ktoré boli zaslané obci Vrbovce a investorovi v r. 2006 – 2008.
- Varianty, ktoré sa odlišujú iba vyvedením výkonu, ale nie technológií, považujú za nesprávne.
- Problematika odhadzovania námrazy na lopatkách je považovaná malá pozornosť a návrh na jej minimalizáciu je neadekvátny, keď neodráža skutočnú situáciu v lokalite.
- Vzhľadom na reálnu situáciu pri veternej elektrárni Ostrý vrch je potrebné počítať aj so spotrebou vody na oplach súčiastok v prípade havárie – vytiečenia olejovej náplne prevodovky.
- Pri nárokoch na dopravu treba počítať s tým, že sa nejedná o bežnú stavebnú činnosť.
- Plánovaná výstavba je v rozpore s ÚPD VÚC Trenčianskeho kraja.

K stanovisku sú priložené nasledovné listy doručené na obecný úrad Vrbovce:

- Ing. arch. Pavol Belanský, Trnava – stanovisko obyvateľov kopanice „U Povalačov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami k zámeru – september 2006
- Jaromír Stejskal, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Turbov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 27.2.2007
- Mária Pečivová, Pezinok – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Paľov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 15.3.2007
- Robert Adamek, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Kršlica“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – máj 2007
- Vladimír Zelenák, Vrbovce – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopaníc „Po ostrém vrchom – Omastovci, Blanárovci, Lieštie a u Sabotu“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 12.6.2007

- Ing. Milan Hrvnák, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností v osadách „U Súkupov a U Kunčákov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II – 23.6.2007
- Samuel Sokol, Holíč – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Grapy“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – august 2007
- Vrakto Rohoň, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Blažkov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch II s konkrétnymi pripomienkami – december 2007
- Milan Chlapečka, Vrbovce - nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Chodúri“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – december 2007
- Vladimír Ambrož, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Horný Malejov, Kút“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – 1.10.2008

Ministerstvo životného prostredí, odbor zvláště chránených častí prírody (list čj. 66723/ENV/08-3062/620/08 zo dňa 03.10.2008)

Ministerstvo životného prostredí, odbor zvláště chránených častí prírody požaduje doplniť správu o hodnotení v zmysle ich pripomienky k zámeru, kde požadovali podrobnejšie zhodnotenie vplyvu činnosti na krajinný ráz, a to aj na českej strane Bielych Karpát, čo nebolo splnené.

OZ „Krajina bez vrtúl“, Myjava (list zo dňa 03.10.2008)

Občianske združenie zaslalo 03.10.2008 doplňujúc stanovisko ku správe o hodnotení, ktoré sa týka stanoviska MUDr. Tomáša Hrtánka z Detského kardiocentra v Bratislave k verejnému prerokovaniu, v ktorom zdôrazňuje negatívny dopad veterálnych elektrární na zdravie obyvateľov, pričom sa opiera o názory viacerých lekárov. Týka sa najmä porúch spánku, následným vyšším krvným tlakom, poruchami srdcového rytmu, zníženou výkonnosťou, neschopnosťou sa sústrediť, zvýšenou dráždivosťou, úzkostnými a depresívnymi stavmi. Na základe výsledkov doložených štúdií je potrebné, aby pri plánovaní veterálnych elektrární bola dodržaná minimálna vzdialenosť 3 km od ľudských obydlí.

Obvodný úrad životného prostredia v Novom Meste nad Váhom (list č.OÚŽP/2008/02729-02 zo dňa 03.10.2008)

Štátnej správe ochrany prírody a krajiny

poukazuje vo svojom stanovisku na skutočnosť, že v správe o hodnotení je zmenené osadenie veterálnych elektrární a zníženie ich počtu z 5 na 4 bez vysvetlenia.

Ďalej uvádzajú, že vplyv na živočíšne, rastlinné druhy a biotopy je vztiahnutý na 1. stupeň ochrany, ale prístupová cesta vedie na 60 % hranicou CHKO Biele Karpaty s 2. stupňom ochrany a zároveň nie je vyhodnotený vplyv na genofondovú plochu Údolie Vesného vrchu. Z hľadiska druhovej ochrany je dôležité, že všetky vyskytujúce sa netopiere, niektoré vtáky a niektoré druhy bezstavovcov sú chránené, na čo nie je kladený dôkaz a nie je s touto skutočnosťou počítané ani pri opatreniach. Z dôvodu nedostatočného času na inventarizáciu je nutné tieto údaje doplniť. Popis ochrany biotopov je tak isto nedostatočný.

V správe chýba hodnotenie kumulatívneho efektu všetkých navrhovaných lokalít s veterálnimi elektrárnami na biotopy a biotopy druhov v lokalite Vesný vrch, Ostrý vrch I, II a Poľana.

Daná lokalita má veľký krajinársky potenciál, správa o hodnotení sa nezaoberá elimináciou a kompenzáciou narušenia tohto javu najmä s dôrazom na vysokú zmenu scenérie.

Na základe uvedeného požadujú správu o hodnotení:

- doplniť o inventarizáciu vtákov a netopierov minimálne ďalšie ročné obdobie v území s 1. a 2. stupňom ochrany, uviesť ju do súladu s platným právom o ochrane prírody a krajiny,
- doplniť o stav biotopov chránených druhov súlade s platným právom o ochrane prírody a krajiny a následne navrhnúť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti v území s 1. a 2. stupňom ochrany,
- doplniť opatrenia na elimináciu opatrení negatívnych vplyvov, ktoré sú zo strany navrhovateľa a prevádzkovateľa reálne počas prevádzky technických diel,

- doplniť o zhodnotenie kumulatívneho účinku prevádzky veterálnych elektrární v lokalitách Vesný vrch, Ostrý vrch, Poľana na biotopy, biotopy druhov a krajiny a navrhnuť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov na scenériu krajiny.

Záver: Predložená správa o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie z hľadiska ochrany prírody a krajiny nenavrhuje opatrenia na zachovanie podmienok a foriem života, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability v súlade s § 1 zákona č. 543/2008 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v ZNP.

Štátnej vodnej správe

Súhlasí bez pripomienok.

Štátnej správe odpadového hospodárstva

Do ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie žiadajú doplniť množstvá jednotlivých druhov odpadov a podrobnejší popis naloženia s odpadmi.

Štátnej správe ochrany ovzdušia

K správe o hodnotení nemá pripomienky.

Robert Adámek s rodinou, Vazovova 3, 811 07 Bratislava (list zo dňa 03.10.2008)

Robert Adámek s rodinou nesúhlasí s navrhovanou stavbou a tento postoj podrobne zdôvodňuje.

Vo svojom stanovisku uvádza svoje výhrady voči správe o hodnotení, ktorú považuje za nedostatočne a účelovo spracovanú a je pre neho nehodnoverná. Námietky má najmä voči absencii analýzy viditeľnosti, slabej argumentácií o vhodnosti územia, nerešpektovaniu odporúčaní vyplývajúcich z „Limitov pre umiestňovanie veterálnych parkov v Slovenskej republike“. Za najdôležitejší nedostatok považuje fakt, že celá správa o hodnotení sa opiera o analýzu veternosti v lokalite Žalostiná a nie v danom území a na tomto základe boli vypracované stanoviská autorov čiastkových správ a jednotlivých príloh.

Výrazne poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti aj z dôvodu medializácie veterálnych parkov na myjavsku, klesá cena nehnuteľností a znížuje sa možnosť rozvoja cestovného ruchu.

Svoj nesúhlas opiera aj o popis typického krajinného rázu územia, ktorý ho predurčuje na cestovný ruch.

Svoje stanovisko dopĺňa stanoviskom fy. Romantické chalupy, ktorá uvádza, že blízkosť veterálnych elektrární povedie k zníženiu hodnoty nehnuteľností.

Zvýrazňuje, že tí istí autori správy o hodnotení odporúčajú na zamedzenie kumulatívneho vplyvu veterálnych parkov neumiestňovať iné podobné stavby vo vzdialenosťi do 30 km v inej správe o hodnotení: VP Senica – Vinohrádky, pričom sám navrhovateľ má podaných minimálne 6 ďalších projektov v štádiu spracovania EIA procesu v danej lokalite.

Ministerstvo životného prostredia SR, odbor ochrany prírody a starostlivosti o krajinu (list č.9717/2008-2.1/zl zo dňa 03.10.2008)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany prírody a starostlivosti o krajinu správu o hodnotení považuje za dostatočnú až na údaje vzťahujúce sa k ochrane prírody a krajiny a ÚSES, kde je niekoľko nepresnosťí. Nesúhlasia, že lokalita je z ornitologického hľadiska bezvýznamná, že činnosť je bez vplyvu na chránené územia. Opatrenie „VE neumiestňovať do vzdialenosťi minimálne 200 m od refugiaľnych lesných porastov“ je v rozpore s umiestnením navrhovaných veterálnych elektrární.

Nie je splnená požiadavka o hodnotení kumulatívnych vplyvov všetkých veterálnych elektrární v okolí.

K predmetnej správe majú nasledovné pripomienky:

- Podľa „Štandardov a limitov pre umiestňovanie veterálnych parkov a veterálnych elektrární v Slovenskej republike“ treba považovať územia s roztrateným osídlením (laznícke osídlenie, kopanice) za nevhodné aj vzhľadom na Európsky dohovor o krajine.
- Nakoľko sa v kap. 6.3.1 uvádza, že „zmena krajinného rázu“ bude významná odporúčajú vyššie uvedené limity rešpektovať.
- Kumulatívne zhodnotenie vplyvu navrhovaných veterálnych parkov v oblasti Myjavská na krajinu a krajinný ráz je nevyhnutné.

- V súvislosti s návrhmi veterných parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na MŽP SR odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjava a severného Záhoria pre veterné elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého veterného parku Myjava“, tzn. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia.

Vypracovanie tejto štúdie je v štádiu posudzovania.

Ing. arch. Pavol Belanský, Invalidská 3, Trnava (list zo dňa 03.10.2008)

Ing. arch. Pavol Belanský za obyvateľov osady Povalačovia zasla stanovisko, v ktorom sa uvádza, že so stavbou nesúhlasia, keď zrušenie jednej turbíny nad ich domami (oproti zámeru) nepovažujú za dostatočné.

Zároveň upozorňuje, že podľa vibroakustickej štúdie je zobrazený záznam meracieho zariadenia s obsluhou na jeho súkromnom pozemku, k čomu nedal s manželkou súhlas.

Krajský úrad Jihomoravského kraje, odbor životného prostredí, Brno (list č.j.JMK 128495/2008 dňa 03.10.2008)

Krajský úrad Jihomoravského kraja, Odbor životného prostredí, Brno uvádza, že hodnotenie neobsahuje vyhodnotenie migrácie vtákov (ani iné podklady na sledovanie avifauny), ani vyhodnotenie dopadov na územie európsky významných lokalít sústavy NATURA 2000 v najbližšom okolí na území Českej republiky. Z uvedených dôvodov sa k predloženému zámeru nemôžu vyjadriť.

Obec Brestovec (list č.505/2008 zo dňa 06.10.2008)

Obec Brestovec nemá pripomienky k správe o hodnotení, ale vzhľadom na zmenu krajinného rázu odporúčajú nulový variant.

Agentura ochrany prírody a krajiny České republiky, Správa Chránené krajinné oblasti Bílé Karpaty (list č.j.1997/BK/2008/Ne zo dňa 06.10.2008)

Agentura ochrany prírody a krajiny České republiky, Správa Chránené krajinné oblasti Bílé Karpaty nesúhlasí s tým, že v správe je uvedené, že negatívne vplyvy na krajinný ráz a na vtáky a netopiere sú priateľné, keď oni ich považujú za neprijateľné a z týchto dôvodov nesúhlasia s výstavbou veterného parku Myjava, lokalita Vesný vrch.

Česká inspekce životného prostredí, oblastní inspektorát Brno (list č.j.ČIŽP/47/IPP/0817491 002/08/BVL zo dňa 06.10.2008)

Česká inspekce životného prostredí, oblastní inspektorát Brno nemá pripomienky.

Obec Vrbovce (list č. 328/2008 zo dňa 14.10.2008)

Obec Vrbovce nemá k správe o hodnotení pripomienky a vzhľadom na širokú diskusiu poslanci obecného zastupiteľstva rozhodli, že obec ešte umožní všetkým občanom vyjadriť sa k téme.

Anna Zlochová (list bez dátumu)

Anna Zlochová, poslankyňa obecného zastupiteľstva obce Vrbovce, vyjadrila podporu výstavbe veterných elektrární, ale má výhrady k výške finančného príspevku, ktorý je obci spoločnosťou Green Energy ponúknutý

Stanoviská (spolu 36 stanovísk, keď stanovisko Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom môžeme považovať ako stanovisko 4 úsekov štátnej správy:

- súhlas s navrhovanou činnosťou vyjadrilo 6 subjektov (z nich 1 odporúčal realizáciu variantu č. 1)
- k realizácii činnosti bez pripomienok sa nevyjadrilo 11 subjektov
- 1 subjekt žiada vrátiť správu o hodnotení na doplnenie
- k realizácii činnosti s pripomienkami sa vyjadrilo 7 subjektov, tieto pripomienky obsahovali závažné vyjadrenia, ktoré sa týkali nenaplnenia bodov rozsahu hodnotenia v oblasti kumulatívnych vplyvov a vplyvov na scenériu a krajinný ráz, ďalej vyjadrili nesúhlas s hodnotením vplyvov navrhovanej činnosti na avifaunu, krajinu a územia v systéme NATURA 2000, niektoré z nich žiadajú doplniť poznatky o kumulatívne vplyvy všetkých troch veterných parkov v okolí Vesného vrchu, výsledky pokračujúcej inventarizácie fauny a flóry, dopad na krajinný ráz; z uvedeného vyplýva, že aj keď vo svojom stanovisku výslovne nevyjadrili nesúhlas s navrhovanou činnosťou, môžeme ich postoj považovať za negatívny
- navrhovanú činnosť ako spornú označil 1 subjekt
- nesúhlas s navrhovanou činnosťou vyjadrilo 10 subjektov

Sumárne môžeme stanoviská zhodnotiť nasledovne:

- pozitívny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 6 subjektov
- neutrálny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 11 subjektov
- negatívny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 19 subjektov

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Posudok a návrh záverečného stanoviska podľa § 35 zákona vypracovala doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc. zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie ako fyzická osoba pod číslom 157/97 - OPV.

Kvalitu správy o hodnotení zhodnotila nasledovne:

Základné údaje o navrhovateľovi a o zámere činnosti sú spracované podľa nej na dostatočnej odbornej a výpovednej úrovni. Údaje o priamych vplyvoch činnosti na životné prostredie sú tak isto spracované na dobrej úrovni, okrem popisu priamych vplyvov pri likvidácii vterných elektrární. Konštatuje, že tento nedostatok sa prejavuje najmä pri kap. 4.2.7 Doplňujúce údaje, ktoré popisujú potrebné terénné úpravy počas výstavby, ale už nie po likvidácii činnosti (demoláciu vterného parku).

Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie, ktorá je obsahovo najväčšia časť správy o hodnotení, zachytáva základnú charakteristiku životného prostredia, popis predpokladaných vplyvov, opatrení na ich elimináciu resp. minimalizáciu a ďalšie povinné súčasti správy o hodnotení, je podľa nej, spolu s prílohami na priateľnej úrovni vyzadovanej v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Za významný nedostatok správy o hodnotení považuje nevyjasnené vymedzenie „dotknutého územia“. Ak by sa mal brať za smerodajný opis v kap. 5.1 „za dotknutú lokalitu pre účely charakteristiky prírodných pomerov a stanovenie vplyvov považujeme katastrálne územie obcí Vrbovce, Brestovec a Myjava“ (pri tom si treba uvedomiť, že mesto Myjava sa skladá z viacerých k.ú., takže je otázne, či mali autori na mysli k.ú. Myjava, skôr sa jedná o k.ú. Turá Lúka), musela by byť podľa nej celá kap. 5.2 označená za nedostatočnú. Konštatuje, že autori sa ale tohto popisu nedržia, keď v niektorých prípadoch sa jedná o dotknutú lokalitu, na ktorej sa plánuje výstavba 4 vterných elektrární, v niektorých o okolie tejto lokality, v niektorých o dotknuté obce a niekedy sa hovorí až o celom okrese. Z tohto rozdielneho chápania vymedzeného územia môže vzniknúť nepresný a nejasný opis, ktorý nedáva obraz o riešenom území. Do budúcnia preto autorom odporúča, aby presne stanovili, čo chápú pod dotknutým územím, čo pod širším okolím, čo pod záujmovým územím a pod.

Podľa nej ten, ktorý sa zorientuje v popisovanom území, môže úroveň kvality správy o hodnotení pri popise vybraných zložiek životného prostredia považovať za kvalitnú, ale nevyváženú, keď popis fauny (v časti bezstavovce, vtáky a netopiere) a flóry svojou podrobnosťou prevyšuje ostatné zložky životného prostredia. Na druhej strane údaje o obojživelníkoch, plazoch a stavovcoch sú podhodnotené. V správe o hodnotení sa nájdú aj chyby. Napr. sa v nej uvádzá, že neboli zistené chránené druhy živočíchov, ale iba ak sa pozrieme na identifikované netopiere, tie sú všetky chránené zákonom o ochrane prírody a krajiny. Genofondová plocha E 34 Údolie Vesného vrchu je vyniechaná. Demografické údaje o obci Vrbovce sú nesprávne, v správe o hodnotení sa hovorí o ZOP, s.r.o., Myjava, PD Vrbove a Slovenskej armatúrke, a.s., ktoré už dávnejšie zanikli, nič sa nedozvieme o poľnohospodárskej činnosti a lesnom hospodárstve v riešenom území. Opis cestnej dopravy je úplne nedostatočný, kultúrne pamiatky sú uvedené iba pre obec Vrbovce na rozdiel od ostatných údajov týkajúcich sa obyvateľstva a jeho aktivít, ktoré uvádzajú všetky tri dotknuté obce. Znovu opakuje, že bez dobrého poznania riešeného územia by sa v popise dotknutého územia nevedela orientovať.

Predpokladané vplyvy sú popísané podľa nej dobre a v mnohom sa s nimi dá súhlašiť, až na odlišnú interpretáciu syntézy vplyvov mám pri vplyvoch na pohodu obyvateľstva a krajinu. Tak ako pri priamych vplyvoch, aj tu chýba popis vplyvov pri likvidácii vterných elektrární (okrem fauny). Slabo opísané sú kumulatívne vplyvy. Veľkým nedostatkom je absencia analýzy viditeľnosti.

Kap. 5.3 považuje za nedostatočnú, keď je napísaná príliš stručne bez výpovednej hodnoty. Zvyšné časti správy o hodnotení sú spracované podľa tej dostatočne, iba podotýka, že opatrenia sú príliš všeobecné, akoby sa mohli vzťahnuť na akékoľvek veterné elektrárne bez konkrétností pre danú lokalitu (napr. píše sa v nich o ochrane biotopov chránených rastlín a živočíchov, keď v kap. 5.2. sa takéto neuvádzajú). Tak isto návrh monitoringu je príliš všeobecný.

Z uvedeného vyplýva, že správa o hodnotení je spracovaná na dostatočnej úrovni poznania projektu. Jej výhrady sa týkajú vymedzenia dotknutého územia, ktoré je pri každej zložke životného prostredia chápane ináč a tým nedáva jasný obraz o riešenom území. Za ďalší nedostatok považuje sústredenie sa na vplyvy 4 veterných elektrární a nedostatočný popis vplyvov prístupovej komunikácie a najmä podzemného/nadzemného elektrického vedenia a pri tom práve toto určuje variantnosť navrhovanej činnosti.

Jej nesúhlas s predikciou niektorých vplyvov a záverečným hodnotením (výber optimálneho variantu) nesúvisí s komplexnosťou správy o hodnotení.

Ešte poznamenáva, že správa o hodnotení rieši veterný park, ktorý sa počtom a presným umiestnením liší od jeho charakteristiky v zámere. Táto skutočnosť mala byť v správe o hodnotení vysvetlená.

Záverom posudku konštatovala, že z hľadiska dopadov výstavby veterného parku na životné prostredie považuje navrhované technologické a technické riešenie za uskutočniteľné, ale z hľadiska dopadov na životné prostredie za nerealizovateľné, a to najmä s prihliadnutím na negatívne vplyvy na obyvateľstvo, scenériu a krajinný obraz a vyhodnotenie stanovísk. Na záver posudku uvádza dôvody svojho rozhodnutia.

Z týchto dôvodov sa v posudku nevenuje opatreniam na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov činnosti na životné prostredie.

Súčasťou predloženého posudku bol aj návrh záverečného stanoviska pre navrhovanú činnosť, ktorý je relevantne zakomponovaný do tohto záverečného stanoviska.

Vyjadrenie navrhovateľa k Posudku.

K Posudku navrhovateľ vypracoval vysvetľujúce stanovisko, ktoré je v plnom znení v spise na MŽP SR. Pre potreby záverečného stanoviska sú uvedené podstatné časti, týkajúce sa vplyvov VE na životné prostredie.

K úplnosti správy o hodnotení

Časť B – Údaje o priamych vplyvoch činnosti na životné prostredie je tak isto spracovaná na dobrej úrovni, okrem popisu priamych vplyvov pri likvidácii veterných elektrární. Tento nedostatok sa prejavuje najmä pri kap. 4.2.7 Doplňujúce údaje, ktoré popisujú potrebné terénné úpravy počas výstavby, ale už nie po likvidácii činnosti (demolácií veterného parku).

Spôsob likvidácie VE je popísaný v kapitole 3.2.4. VE má životnosť cca 20 – 25 rokov. Vplyv likvidácie VE bude príbližne rovnaký, o niečo menší ako vplyv jej výstavby (demotáž, rozdrvenie betónového základu, odvoz jednotlivých komponentov (odpadov) na recykláciu, resp. zneškodnenie, opäťovné využitie recyklovaných materiálov, uvedenie pozemku do pôvodného stavu. Pri demontáži a odstránení VE bude najvýznamnejší vplyv predstavovať prevádzka dopravy a techniky potrebnej na demontáž VE (produkcia hluku a emisií). Nepredpokladá sa, že tieto vplyvy budú významnejšie, ako vplyvy počas výstavby. Tieto vplyvy predstavujú vplyvy časovo obmedzené, tak ako výstavba VE. Vzhľadom na veľký časový odstup od výstavby po odstránenie VE nie je možné jednoznačne stanoviť vplyvy po ukončení činnosti.

Časť C – Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie

Za významný nedostatok správy o hodnotení považujem nevyjasnené vymedzenie „dotknutého územia“. Do budúcnia preto odporúčam autorom, aby presne stanovili, čo chápú pod dotknutým územím, čo pod širším okolím, čo pod záujmovým územím a pod.

V kapitole 5.1. sa uvádzajú „katastrálne územia obcí“ tzn., že všetky katastrálne územia uvedených obcí – v prípade obce Myjava – k. ú. Myjava i k. ú. Turá Lúka

Ak sa teda zorientujem v popisovanom území, môžem úroveň kvality správy pri popise vybraných zložiek životného prostredia považovať za kvalitnú, ale nevyváženú, keď popis fauny (v časti bezstavovce, vtáky a netopiere) a flóry svojou podrobnosťou prevyšuje ostatné zložky životného prostredia.

To nie je chyba, ale pozitívum. Bezstavovce, vtáky a netopiere sa považujú za tie skupiny živočíchov, ktoré môžu byť najviac ovplyvnené výstavbou VE, a preto sa im v správe venuje zvýšená pozornosť.

Zároveň sa pri popise bezstavovcov uvádzajú aj porovnania s údajmi z iných lokalít, čo je v danom type environmentálnych dokumentácií zavádzajúce.

Nemožno súhlasíť, že porovnanie s údajmi z iných lokalít je zavádzajúce. Treba vysvetliť, čo tým autor myslie.

Na druhej strane údaje o obojživelníkoch, plazoch a stavovcoch sú podhodnotené.

Nemožno súhlasíť. V rámci inventarizačného prieskumu bol na dotknutej lokalite zistený jeden druh obojživelníkov – skokan hnedý (*Rana temporaria*), a jeden druh plazov – jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a tie sú v správe uvedené. Nebolo možné uvádzať informácie na úrovni iných druhov, ktoré sú zastúpené početnejšie.

V správe o hodnotení nájdeme aj chyby. Napr. sa v nej uvádzia, že neboli zistené chránené druhy živočíchov, ale iba ak sa pozrieme na identifikované netopiere, tie sú všetky chránené zákonom o ochrane prírody a krajiny.

To nie je chyba – na strane 63 sa uvádza, že „Z pohľadu ochrany prírody neboli zistené chránené druhy živočíchov“ ale veta sa vzťahuje k predchádzajúcej vete, ktorá znie „Na základe inventarizácie fauny možno vyjadriť skutočnosť, že na dotknutej lokalite“. Je pravdou, že priamo na dotknutej lokalite neboli zistené chránené druhy živočíchov. Chránené živočíchy boli zistené v širšom okolí a to sa v jednotlivých kapitolách napr. U netopierov uvádza.

Genofondová plocha E 34 Údolie Vesného vrchu je vynechaná.

E 34 Údolie Vesného vrchu – neexistuje. Existuje len E 34/B2 Údolie Vesného potoka - rozsiahly komplex lesov, lesíkov, druhovo pestrých lúk, lúčnych sadov i lúčnych úhorov s výskytom ohrozených druhov rastlín, významné z hľadiska blanokrídlovcov a motýľov.

Táto lokalita v správe nebola vynechaná - Je uvedená na strane 81 správy.

Opis cestnej dopravy je úplne nedostatočný,

Cestná doprava je pre potreby posudzovania vplyvu VE na ŽP dostatočne popísaná v kapitole č. 5.2.2.4 a v kapitole 4.1.3 správy o hodnotení. Sú uvedené počty prejazdov automobilov a trasy dopravy.

Kultúrne pamiatky sú uvedené iba pre obec Vrbovce na rozdiel od ostatných údajov týkajúcich sa obyvateľstva a jeho aktivít, ktoré uvádzajú všetky tri dotknuté obce.

Obec Vrbovce sú priamo dotknutou obcou, preto sa uvádzajú kultúrne pamiatky tejto obce.

V obci Brestovec nie sú žiadne kultúrne pamiatky evidované.

V okresnom meste Myjava sa nachádza viacero pamiatkovo chránených objektov evidovaných v Ústrednom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok. Je to súbor ľudovej architektúry s objektom v ktorom bola založená Slovenská národná rada, ďalej rím. kat. kostol sv. Štefana, evanjelický kostol a pamätný dom architekta Dušana Jurkoviča a iné. Tieto pamiatky sú dostatočne vzdialé od navrhovanej činnosti a vplyv VE na tieto pamiatky, ani priamy ani nepriamy sa nepredpokladá.

Predpokladané vplyvy sú popísané podľa zložiek životného prostredia a v mnohom sa s nimi dá súhlasiť (odlišnú interpretáciu syntézy vplyvov mám pri vplyvoch na pohodu obyvateľstva a krajinu).

S tým my nemôžeme nič urobiť, je to tvrdenie proti tvrdneniu.

Veľkým nedostatkom je absencia analýzy viditeľnosti.

Analýza viditeľnosti bola doložená k zámeru. V správe o hodnotení sa naviac doplnila analýza viditeľnosti - reálna na základe fotografií doplnených o vizualizácie VE, tá je priložená.

Kap. 5.3 považujem za nedostatočnú, keď je napísaná príliš stručne bez výpovednej hodnoty.

Obsah kapitoly dostatočne zodpovedá jej názvu. Súčasťou kapitoly 5.3 je i podkapitola 5.3.1. a 5.3.2. Podrobnejšie rozpracovanie by bolo duplicitné s predchádzajúcimi kapitolami, na ktoré je v tejto kapitole upozornené. Navyše dotknuté územie nie je z hľadiska kvality životného prostredia problémov, tak nie je možné podrobnejšie rozpisovať problémy, ktoré prakticky neexistujú.

Zvyšné časti Správy o hodnotení sú spracované dostatočne, iba by som rada podotkla, že opatrenia sú príliš všeobecné, akoby sa mohli vztahnúť na akékoľvek veterné elektrárne bez konkrétností pre danú lokalitu (napr. píše sa v nich o ochrane biotopov chránených rastlín a živočíchov, keď v kap. 5.2. sa takéto neuvádzajú). Tak isto návrh monitoringu je príliš všeobecný.

Opatrenia považujeme za postačujúce. Ak posudzovateľ vie niečo konkrétnie nech doplní. Inač je to len prázdna fráza.

K záverom

ZÁVER

Z hľadiska navrhovaného technického riešenia považujem realizáciu za možnú.

Z hľadiska účinkov navrhovaných veterálnych elektrární na životné prostredie je dôležitá najmä ich lokalizácia. Vzhľadom na získané poznatky o území s prihliadnutím najmä na predpokladané vplyvy na životné stanoviská a doručené stanoviská NEODPORÚČAM REALIZÁCIU VETERNÉHO PARKU MYJAVA, LOKALITA VESNÝ VRCH

Zdôvodnenie:

Za najvýznamnejšie skutočnosti, ktoré ma viedli k neodporúčaniu navrhovanej činnosti považujem predložené písomné stanoviská ku správe o hodnotení, vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na scenériu a vplyvy na krajinný ráz.

Sumárne môžeme stanoviská zhodnotiť nasledovne:

- Pozitívny postoj k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 6 subjektov
- Neutrálny postoj k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 11 subjektov
- Negatívny postoj k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 19 subjektov
Významný je aj postoj dotknutých obcí, keď Vrbovce sa zatiaľ nevyjadrili, Brestovec odporúča nulový (nerealizačný variant) a Myjava nezaslala stanovisko.

Predložené stanoviská k správe o hodnotení zahrňovali mnohé veľmi dobré prípomienky, ktoré som plne akceptovala pri svojom záverečnom hodnotení. Určitý rozpor mám s týmito prípomienkami:

- Na rozdiel od mnohých stanovísk si myslím, že kumulatívne vplyvy boli čiastočne riešené, a to pri významných skutočnostiach, ktorými sú vplyvy na faunu a v prieskume verejnej mienky; zároveň súhlasím, že kumulatívne vplyvy na scenériu a krajinný ráz riešené neboli.
- Nie úplne súhlasím s tým, že sa mali spracovatelia riadiť „Štandardmi a limitmi pre umiestňovanie veterálnych parkov a veterálnych elektrární v Slovenskej republike“, ktoré majú iba odporúčací charakter. Mohli ich zapracovať, ale nemuseli ich plne rešpektovať.

- Priopomienku „V súvislosti s návrhmi veterných parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na MŽP SR odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjavská a severného Záhoria pre veterné elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého veterného parku Myjava“, t.j. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia.“ považujem za odporúčanie do budúch, nakoľko vypracovanie tejto štúdie je v štádiu posudzovania.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo je najdôležitejším faktorom môjho neodporúčania blízkosť veterných elektrární k obydliam (ku kopanicam). Veterné elektrárne VT2 a VT3 sú umiestnené vo vzdialosti cca 350 m od kopanice (osady) Povačačovci, VT1 sa nachádza vo vzdialosti cca 700 m od kopanice (osady) Grapy, čo sa môže prejavíť ako pocit ohrozenia u senzitívnych ľudí, najmä ohrozenia zo zdravotného rizika súvisiaceho s hlukom a vibráciami.

**Možno súhlasíť, že vzdialenosť VE VT2 a VT3 - 350 m od najbližších obydlí je malá.
Možnosť umiestnenia z hľadiska vzdialnosti od obytnej zóny vyplýva z predpokladaných vplyvov a tie sú uvedené v správe o hodnotení. Hluková štúdia je v prílohe správy.**

Prieskum verejnej mienky, ako ktorýkoľvek iný, odráža spektrum názorov iba určitej vzorky obyvateľov obce Vrbovce resp. chalupárov. Aj z neho, ale predovšetkým z došlých stanovísk a z verejného prerokovania je zrejmý rozdielny postoj týchto dvoch skupín, keď chalupári majú oveľa vyšší záporný postoj a väčšie obavy z realizácie veterného parku. Tieto dve skupiny ale zároveň odrážajú súčasné špecifikum myjavských obcí, ktorým je vymieranie obyvateľov z kopanic resp. ich odchod do miest a tým uvoľňovanie domov pre ľudí, ktorí sem na jednej strane prichádzajú za oddychom (tzv. „druhé bývanie“), ale na druhej strane sú to práve oni, ktorí majú zásluhu na tom, že typické myjavské kopanice sa nestávajú opustenými a prázdnymi a naďalej dotvárajú krajinný ráz tohto územia.

K celkovému negatívnemu obrazu o vplyvoch veterného parku na obyvateľov treba zarátať aj vyslovenie nesúhlasu zo strany obyvateľov a chalupárov (objektívne treba konštatovať, že skôr chalupárov), ktorý je nemenný už od r. 2006. Proti realizácii veterného parku vzniklo aj občianske združenie „Krajina bez vrtú“, ktoré sa stalo platnou súčasťou tzv. zainteresovanej verejnosti podľa zákona, čo je na Slovensku zatiaľ ojedinelý jav.

Jediný možný vplyv navrhovanej činnosti je vplyv súvisiaci s viditeľnosťou veterných elektrární (pre posúdenie tohto vplyvu na zdravie človeka nie je v SR ani v európskych krajinách k dispozícii metodika, a nie sú k dispozícii ani odborné štúdie pre túto oblasť vplyvov na človeka z krajín, kde sú VE už dlhšiu dobu v prevádzke) a vplyv na scenériu krajiny, ktorý je popísaný v kapitole 6.1.3 správy o hodnotení. Z uvedeného dôvodu je potrebné vykonať vlastné monitorovanie vplyvu viditeľnosti a „monokrúživého“ pohybu na zdravie človeka v lokalitách existujúcich VE.

Ďalšou významnou skutočnosťou, ktorá ma viedla k negatívnemu postihu je vplyv na krajinný ráz a s ním súvisiacu scenériu. Navrhované územie je typické územie s rozptýleným osídlením (laznícke osídlenie, kopanice) a ako také je chránené Európskym dohovorom o krajine, ku ktorému Slovenská republika pristúpila a predurčené na rozvoj cestovného ruchu. Z tohto hľadiska je veľmi dôležitá aj záväzná časť ÚPD VÚC Trenčianskeho kraja, v ktorej sa uvádzajú:

- 1.8.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí (kopaničiarsky v podhorí Malých a Bielych Karpát, Myjavské pahorkatiny, poľnohospodársky v nive Váhu a Nitry, vinohradnícky v oblasti Nového Mesta nad Váhom) a zohľadňovať národopisné špecifické jednotlivých regiónov (slovenský, moravsko-slovácky, nemecký)
- 1.8.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie

možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru

4.4. rešpektovať dominantné znaky typu krajinného priestoru

Z toho vyplýva, že daná lokalita nepatrí medzi územia, ktoré by sme mohli označiť ako vhodné na umiestnenie daného typu činnosti.

Proti tomu je ľažko niečo namietať. Je to skutočná citácia z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a navyše i z Európskeho dohovoru o krajine. Vplyv na krajinu je dostatočne zhodnotený v kapitole 6.1.3 správy o hodnotení: 6.1.3. Vplyvy na krajinu

Vplyv na krajinu patrí medzi najvýznamnejšie vplyvy výstavby vетerných elektrárn na životné prostredie. Pre hodnotenie vplyvu akýchkoľvek stavieb, vrátane vетerných elektrárn, na krajinnú scenériu a krajinný raz, doteraz neexistuje na Slovensku, ale ani v rade ďalších krajín všeobecne záväzná metodika. Vo svete sa používa viac metodických prístupov.

Všeobecne platí, že vетerné elektrárne môžu výrazne ovplyvniť hodnoty krajinného rázu a že je v územiach chránených podľa osobitných predpisov je ich umiestnenie nevhodné. Pre krajinárske hodnotenie sa odporúča najmä spracovanie pohľadových štúdií z miest prevládajúcej viditeľnosti.

Výstavbou vетerných elektrárn by nemalo dôjsť najmä k:

- zásahom do chránených území prírody a krajiny;
- závažnému narušeniu krajinného razu a scenérie krajiny;
- narušeniu rozmanitosti, jedinečnosti a krásy prírody ako životných podmienok pre človeka a predpoklad pre jeho zotavenie sa v prírode a krajine;
- narušeniu a zničeniu krajiny s výnimočnou pestrošou, jedinečnosťou a krásou;
- narušeniu a zničeniu historicky kultúrnej krajiny a časti krajiny s obzvlášť charakteristickou jedinečnosťou vrátane okolia chránených a ochrany hodných kultúrnych stavebných a pôdných pamiatok.
- zastavaniu všetkých akýchkoľvek nezastavaných oblasti, nakoľko takéto je potrebné zachovať ako predpoklad pre zotavenie sa človeka v prírode.

Veterné elektrárne v každom prípade preberajú dominantné postavenie v krajine, z tohto pohľadu ostatné vertikálne prvky v krajine majú podradné postavenie. Zásah do krajinného rázu v danom území je nepopierateľný.

Z tohto hľadiska je dôležitý výber územia vетerných elektrárn bez typického rázu krajiny, resp. územia bez významných prírodných a kultúrnohistorických hodnôt ako sú chránené územia prírody, územia Natura 2000, lesné komplexy, prvky ÚSES a kultúrnohistorické pamiatky

Analýza viditeľnosti bodu navrhovanej veternej elektrárne z okolia bola vykonaná na podklade morfometrických vlastností reliéfu, bez vplyvu porastov a iných vizuálnych bariér, tzn. jedná sa o potenciálnu viditeľnosť lokality stavby z okolia.

Krajina navrhovanej realizácie predstavuje scenériu tvorenú vrchovinovým rázom reliéfu Bielych Karpát, ktorý sa v severných častiach územia mení na silne členitý reliéf.

Územie navrhovanej výstavby a jeho scenéria je výsledkom dlhodobého krajinného vývoja. V scenérii okolitej krajiny dominuje poľnohospodársky využívaná krajina striedajúca sa s lesnými komplexmi. Vizuálne možno okolitú krajinu ako aj lokalitu zámeru pozorovať z cestných komunikácií, a je teda možné vnímať kvality a negatíva vyskytujúce sa v záujmovom území. Vizuálnu kvalitu ako aj pestrosť krajiny môžeme hodnotiť ako strednú. Predmetné územie je voľné, bez porastov. V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne regionálne biocentrá ani biokoridory. Pri výstavbe vетerného parku nedôjde k výrubu, ani k likvidácii biotopov európskeho alebo národného významu.

Z hľadiska štruktúry a využívania krajiny dominuje v hodnotenom území poľnohospodársky využívaná krajina striedajúca sa s lesnými komplexmi doplnená líniovými prvkami (cestnými komunikáciami). Súčasné využitie a funkčná hodnota územia budú zmenené minimálne, keďže vетerné elektrárne nezaberú väčšie množstvo z celkovej poľnohospodárskej pôdy v dotknutom území. Posudzovaná činnosť nebráni poľnohospodárskym aktivitám v území a nevyžaduje zmenu terajšieho využívania, avšak kvôli minimalizovaniu výskytu avifauny sa

neodporúča vo vzdialosti do 500 m od elektrárne umiestňovať skládky organického odpadu a sadiť kultúry potravne plodonosných a semenonosných rastlín, atraktívnych pre vtáctvo. K súčasnému polnohospodárskemu využívaniu krajiny pribudne aj ekologicky vhodné využitie energetického potenciálu krajiny, čím sa dosiahne jej vyšše využitie v súlade s principmi trvalo udržateľného rozvoja.

Realizáciou výstavby veterálnych elektrární sa zmení štruktúra prvkov súčasnej krajinej štruktúry v priamo dotknutom území (plocha zastavaná jednotlivými stavebnými objektmi spolu s plochami cest), no výstavbou navrhovanej činnosti dôjde najmä k zásahu do scenérie krajiny, ktorá bude ovplyvnená dominanciou veterálnych turbín v území.

Navrhované elektrárne vytvoria nové výškové dominanty, ktoré bude vzhľadom na charakter reliéfu a svoju výšku viditeľné z pomerne veľkej vzdialenosťi a to aj zo strany Českej republiky, čo môže byť obyvateľmi chápane veľmi rôznorodo, vzhľadom na subjektivitu posudzovania tejto zložky životného prostredia.

Vnímanie výrazných vertikálnych prvkov v členitej krajine s absenciou výraznejších vertikálov sa lísi v závislosti od vnímania pozorovateľa a jeho momentálneho psychického rozpoloženia (niekoho ruší, inému nahrádza chýbajúci rozmer).

Napriek individuálnemu, subjektívному hodnoteniu tohto prvku možno konštatovať, že zakomponovaním veterálnych elektrární do hodnoteného územia dochádza k vzniku nového krajinného znaku, ktorý je svojou veľkosťou a tvarom v krajine nový a dominantný.

Z krajinárskeho hľadiska je lokalita akceptovateľná na výstavbu plánovaných elektrární, absentujú tu pamiatky s významnou kultúrnou a historickou hodnotou, umiestnenie je v monotónnej polnohospodársky využívanej krajine. Výstavba 4 veterálnych elektrární v lokalite Vesný vrch sa javí ako odôvodnené zaťaženie krajiny z dôvodu efektívnejšieho energetického využívania už výstavbou zasiahutej lokality

Na hodnotenie vplyvu veternej elektrárne na krajinný raz v lokalite Vesný vrch bola použitá nasledovná stupnica hodnotenia:

- *Nulová zmena KR* – veterána elektráreň nebude viditeľná (bude zatienená terénnymi nerovnosťami a inými prvkami a inými prvkami tienenia).
- *Málo významná zmena KR* – dominujúcim prvkom v krajine bude iný technický prvek (stavba), či iný vertikálny objekt, alebo sa len zvýší technická zastavanosť územia pri zachovaní opticky obdobných rozmerov všetkých technických stavieb v území; veterán park bude plošne zaberať len malú plochu pohľadového horizontu, prípadne bude významne zaclonený; pri diaľkových pohľadoch sa prejavuje subtilnosť elektrárne spolu s meteorologickými podmienkami (znížená viditeľnosť – opary, prašnosť, zhoršená smogová situácia).
- *Stredne veľká zmena KR* – veterán park preberá dominantné postavenie v krajine; ostatné vertikálne prvky v krajine majú podradné postavenie; minimálne sú zastúpené cloniace objekty (stromy, terénne nerovnosti, budovy); veterán park zaberá aspoň polovicu pohľadového horizontu.
- *Veľká (významná) zmena KR* – výrazný dominujúci charakter veterálnych elektrární v dotknutej krajine, v lokalite nie sú zastúpené cloniace objekty (napr. stromy, terénne nerovnosti, budovy), veterán park zaberá väčšiu ako polovičnú časť pohľadového horizontu; alebo sa veterán park navrhuje v citlivom území alebo území historicky kultúrnej krajiny a alebo v časti krajiny s obzvlášť charakteristickou jedinečnosťou.

Na základe výsledkov posúdenia možno konštatovať, že zmena krajinného rázu v dôsledku výstavby štyroch veterálnych elektrární v lokalite Vesný vrch v kumulácii s existujúcou a navrhovanou veteranou elektrárnou na lokalite Ostrý vrch a ďalšími navrhovanými veteránmi parkami v oblasti Myjava bude významná.

Vplyv navrhovanej činnosti na krajinný raz možno považovať za vplyv dočasného po dobu životnosti a efektívnosti veternej elektrárne tzn. cca 20 rokov.

Vyjadrenie navrhovateľa k pripomienkam dotknutých orgánov a organizácií a verejnosti

Podľa Krajského úradu ŽP v Trenčíne predstavuje výstavba veterných elektrární veľký zásah do rázu krajiny, hluk, vibrácie a samotné vrtule jednoznačne negatívne ovplyvnia faunu v blízkosti turbín a preto napriek ich prínosu v oblasti využitia alternatívnych zdrojov energie je realizácia tohto zámeru sporná.

Vyjadrenie navrhovateľa

Zásah do krajiny je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajinu predstavuje najvýznamnejší vplyv, tak je aj tento vplyv vyhodnotený. Predstavu o vplyve na krajinu najlepie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veterných elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosť a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve.

Okolie dotknutého územia možno charakterizovať z hľadiska vizuálnej kvality krajiny ako krajinu so strednou estetickou hodnotou, z prvkami technickej infraštruktúry, ako cesty, železnice, poľnohospodárske dvory, vysielač, vedenie vysokého napäťa, priemyselné budovy v meste Myjava, vrátane výškových technických objektov (komíny), železničný most, vodné dielo, sídla vidieckeho a mestského typu a pod. Nejde teda o krajinu málo dotknutú, resp. nedotknutú urbanizáciou a vplyvom činnosti človeka.

Krajina dotknutého územia a jeho okolia **nie je zaradená medzi významné centrá cestovného ruchu a turizmu**. V okolí cca 800 m a viac od navrhovanej VE sa nachádzajú turistické chodníky a trasy pre bežecké lyžovanie (červená a žltá značka). Tieto sú však v dostatočnej bezpečnostnej vzdialosti od navrhovanej veternej elektrárne. Najkratšia vzdušná vzdialenosť zo značkovaného chodníka po najbližšiu VE A4 je cca 600 m. Navrhovaná činnosť nie je vizuálne v kolízii so žiadnym pamiatkovo chráneným objektom. V bezprostrednom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú pamiatkovo chránené objekty. Hrad Branč je vzdušnou čiarou vzdialený cca 6 km. Pri vypracovaní vizualizácií, z pohľadu hradu neboli veže VE z tejto vzdialenosťi na fotografiách prakticky viditeľné. Aby bola panoráma s hradom narušená, museli by sa veže VE nachádzať v pohľade medzi hradom a stanoviskom pozorovateľa a vzdialenosť medzi hradom a vežami by musela byť menšia ako 3 km a pozorovateľ by musel stáť v osi veží a hradu vo vzdialosti max. 3 km od veží. Pritom by musela byť splnená podmienka, že nadmorská výška pozície pozorovateľa aby musela pozorovateľa byť vyššia ako nadmorská výška základne veží a hradu.

Podobne Mohyla M.R. Štefánika sa nachádza vo vzdialosti cca 14 km vzdušnou čiarou o miesta výstavby VE na Vesnom Vrchu. Pri tejto vzdialnosti veže VE elektrárne nie sú prakticky viditeľné. Opäť, pre pozorovateľ platia tie isté podmienky (vzdialosť, nadmorská výška, otvorený výhľad) ako pri pohľadoch na hrad Branč.

Mapa viditeľnosti, ktorá bola súčasťou prerokovaného zámeru, ukazuje hypotetickú plochu, z ktorej by bolo možné vidieť veže VE za podmienok, ak by povrch územia bol bez vegetácie, a ďalších objektov. Táto mapa nezohľadňuje reálny stav krajiny s lesnými a nelesnými porastmi, stavebnými objektami sídel a pod.

Postoj obyvateľov obce Vrbovce bol predmetom prieskumu verejnej mienky. Podľa tohto prieskumu občania Vrbovčan a chalupári vedia o plánovanej výstavbe veterných elektrární (viac než tri päťiny). Relatívne nízky podiel (15,0%) opýtaných nevie o tom, že sa plánuje výstavba veternej elektrárne. Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8%) oslovených. Ďalej možno konštatovať, že občania súhlasia s výstavbou veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Súhlasia s ňou viac než štyri päťiny (85,6%) opýtaných. Zmena scenérie na Ostrom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne respondentom neprekáža. Uviedli to štyri päťiny (80,3%). Absolútnej väčšine (86,5%) respondentov vôbec nič neprekáža na tejto elektrárni. Chalupári sú horšie informovaní než Vrbovčania o plánovanej výstavbe veternej elektrárne. Vo výstavbe veternej elektrárne vidia skôr negatíva. S výstavbou veternej elektrárne väčšina chalupárov súhlasí, pričom bez výhrad súhlasí polovica z nich.

Pokiaľ ide o vplyv na hlukovú situáciu, podľa záverov akustickej štúdie vypracovanej fa Klub ZPS vo vibroakustike (príloha správy o hodnotení) v r. 2008 a posúdenie rizík navrhovanej činnosti na zdravie ľudí (J. Hamza, 2008) a dostupných údajov je splnená podmienka

neprekročenia prípustnej hodnoty určujúcich veličín infrazvuku vo vnútornom prostredí budov, ktorá je s rezervou nižšia ako sú prípustné limity infrazvuku L_{Geq,1h,p=} 90 dB stanovené pre najnepriaznivejšiu hodinu pre deň, večer a noc podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z.. Rovnako aj merania infrazvuku a hlučnosti vykonávané akreditovanými laboratóriami v prípade doteraz inštalovaných veterálnych elektrární najmä v Českej republike nepreukázali významnú prítomnosť týchto zložiek spektra. **Vo výpočtových referenčných bodoch V1 – V3 stacionárne zdroje hluku z hľadiska nepriaznivého pôsobenia na zdravie ľudí na okraji obytných zón spôsobia hlukovú záťaž, ktorá nebude prekračovať prípustné hodnoty (PH) hluku vo vonkajších priestoroch územia platiace pre kategóriu II územia (spolu s korekciou tónovej a impulzovej zložky ako aj s neistotou merania i predikcie podľa Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z. z.).**

Podľa záverov akustickej štúdie hodnotiace hladiny ultrazvuku LoU = 34 dB sú nižšie ako akčné hodnoty určujúcich veličín ultrazvuku podľa nariadenia vlády SR č.115/2006 (akčná hodnota určujúcej veličiny LoEX, 8hod = 75 dB). Podľa US EPA ako aj dostupnej odbornej literatúry je prípustná hladina ultrazvuku 105 dB. **Na základe vyhodnotenia výstupov z hlukovej štúdie i napriek neurčitosťam možno konštatovať**, že navrhovaná činnosť „Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch“ v realizačnom variante nebude spojená s prekračujúcou hlukovou záťažou vo vonkajšom prostredí v posudzovanej kritickej obytnej a rekreačnej zóne. Hluková záťaž súvisiaca s plánovanou činnosťou bude pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) hluku, infrazvuku a ultrazvuku za definovaných podmienok.

Na základe údajov odbornej literatúry a výsledkov modelu je pravdepodobnosť vyvolania fotosenzitívneho epileptického záchvatu stroboskopickým efektom z činnosti „Veterný park Senica, lokalita Vinohrádky“ minimálna. Pre fotosenzitívne osoby nie je možné v sledovanom území v danom čase vylúčiť krátkodobé subjektívne nepríjemné pocity z tieňov, pocity závrate, neistoty pri chôdzi, pocity podobné kinetóze. Vzhľadom k relatívne rýchlemu pohybu slinka po oblohe bude pôsobenie sledovaného javu na jednom mieste obmedzené na časový interval maximálne minút až desiatky minút denne a to obvykle niekoľko dní v roku pri pre tento jav priaznivých podmienkach. Celková kumulovaná expozícia v jednom bode (lokalite) bude teda rádovo len niekoľko hodín v roku za predpokladu jasného počasia . **Z hľadiska vplyvov na okolité obyvateľstvo a na faktor pohody v sledovanom území lokality možno „stroboskopický efekt“ veterného parku charakterizovať ako jav málo významný. Na základe vyhodnotenia výstupov z hlukovej štúdie i napriek uvedeným neistotám je možné konštatovať, že plánovaná posudzovaná stavba „Veterný park Senica, lokalita Vinohrádky“ nebude spojená s prekračujúcou hlukovou záťažou vo vonkajšom prostredí v kritickej obytnej a rekreačnej zóne. Hluková záťaž súvisiaca len so samotnou činnosťou bude v zmysle platnej legislatívy pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) hluku, infrazvuku a ultrazvuku za definovaných podmienok.**

V okolí VE a na samotných pozemkoch, na ktorých sa má VE realizovať sa podľa vykonaných monitoringov nevyskytujú chránené, ohrozené druhy živočíchov, územie sa nachádza v 1. stupni ochrany, teda bez špeciálnej ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v platnom znení. Ide o poľnohospodársku krajinu, s pôdou nižšej bonity, s nízkou druhovou diverzitou. Ani monitoring vtáctva a netopierov a bezstavovcov nepreukázal, že výstavba a prevádzka VE významne ohrozí živočíchy a ich biotopy v okolí VE. Zo zahraničných skúseností vieme, že prevádzka VE neovplyvní výskyt polovnej zveri v okolí VE (pozri http://www.oekonews.at/index.php?mdoc_id=1017311).

Pripomienky Krajského úradu životného prostredia v Trenčíne považujeme preukázaťne za neopodstatnené.

Občianske združenie „Krajina bez vrtúl“ podala 15.09.2008 podnet k Správe o hodnotení, ktorým žiada správu o hodnotení vrátiť navrhovateľovi na doplnenie na základe zhodnotenia zpracovania špecifických požiadaviek. Konkrétnie sa podľa nich jedná o tieto nedostatky:

- nezaradenie obce Sobotište medzi dotknuté obce
- nespracovanie kumulatívneho vplyvu viacerých veterálnych parkov v okolí
- nedostatočné definovanie prístupových ciest

- skutočnosť, že v danej lokalite meranie rýchlosťi nebolo uskutočnené
 - nevyhodnotenie vplyvu činnosti na PPF, dopravné napojenie a obmedzenie poľnohospodárskej činnosti
 - nevyhodnotenie vplyvu na scenériu a krajinu
-
- absencia analýzy viditeľnosti
 - nevyhodnotenie vplyvu na rekreáciu a atraktivitu prostredia
 - nevyhodnotenie vplyvu na nehnuteľný majetok
 - nespracovanie a neodsúhlasenie pohľadovej mapy (miestnymi orgánmi, dotknutým obyvateľstvom, chalupármi).

Z hľadiska úplnosti správy o hodnotení nemá správa CHKO Záhorie k predloženej dokumentácii pripomienky.

Z hľadiska plnenia špecifických požiadaviek nie je podľa nich spracovaná druhá časť požiadavky 19 („na základe veterálnych pomerov spracovať reálnu produkciu elektrickej energie za rok“), pričom upozorňujú, že podľa tab. č. 33 a 34 správy o hodnotení v 54 % dní nie je dostatočne silný vietor.

Ďalej upozorňujú, že tesne od Vesného vrchu sa severne nachádza genofondová lokalita E 34 Údolie Vesného vrchu a blízkosť CHKO Biele Karpaty (južným smerom) a zároveň sa podľa nich nedá povedať, že by lokalita bola z ornitologického hľadiska bezvýznamná.

Zároveň odporúčajú, aby sa zhodnotil dopad veterálneho parku na scenériu kopaničiarskej krajiny časti CHKO Biele Karpaty a pokračovalo sa v inventarizačnom výskume flóry a fauny.

Vyjadrenie navrhovateľa

MŽP SR neurčilo obec Sobotište za dotknutú obec v rozsahu hodnotiacej správy. Aj podľa nášho názoru nie je obec Sobotište navrhovanou činnosťou dotknutá.

Kumulatívny vplyv viacerých parkov sa týka iba vizuálneho vplyvu na krajinu súbežne, pričom musia byť splnené špecifické podmienky – vzdialenosť pozorovateľa, nadmorská výška umiestnenia veží, os pohľadu, bariéry na povrchu terénu. V súčasnosti okrem VE na Ostrom vrchu nejestvujú žiadne iné VE v okolí. Vyjadrenie je uvedené na str. 6 správy o hodnotení. Kumulatívny vplyv súbehu VE na Ostrom vrchu a Vesnom vrchu prakticky neprejaví.

Prístupové cesty sú dostatočne popísané v kapitole 3.2.4. a zakreslené v prílohe v mape v mierke 1:10 000.

Meranie rýchlosťi vetra bolo realizované v lokalite Žalostiná. Získané údaje boli vyhodnotené zahraničnou certifikovanou spoločnosťou, ktorá prostredníctvom počítačového programu WindPRO vypracovala model veterovo-energetického potenciálu, na základe ktorého navrhla rozmiestnenie VE na Vesnom vrchu so zohľadením vplyvu turbulencií, zatienenia a hluku.

Vplyv na PPF bol podrobne vyhodnotený v časti 4.1.1., 5.2.2.5. a 6.1.1..

Vplyv na scenériu krajiny bol dostatočne vyhodnotený v časti 6.1.3. Z krajinárskeho hľadiska je lokalita akceptovateľná na výstavbu plánovaných elektrární, absentujú tu pamiatky s významou kultúrnou a historickou hodnotou, umiestnenie je v monotonnej poľnohospodársky využívanej krajine. Výstavba 4 veterálnych elektrární v lokalite Vesný vrch sa javí ako odôvodnené začaženie krajiny z dôvodu efektívnejšieho energetického využívania už výstavbou zasiahnejcej lokality.

Analýza viditeľnosti bola spracovaná v rámci zámeru, bola súčasťou zámeru, ktorý bol riadne prerokovaný a boli k nemu doručené stanoviská. V správe o hodnotení sa naviac doplnila analýza viditeľnosti - reálna na základe fotografií doplnených o vizualizácie VE, tá je priložená.

Vplyv na rekreáciu a atraktivitu prostredia neboli formulované ako špecifické požiadavky v rámci rozsahu hodnotiacej správy, rekreácia a CR - popísané v kap. 5.2.2.3. Standardný rozsah správy o hodnotení podľa prílohy č 11. Zákona 24/2006 Z.z. neobsahuje kapitolu Vplyvy na rekreáciu a CR.

Komentár k vplyvom na rekreáciu a CR a atraktivitu prostredia.

Podľa novej stratégie CR SR patrí územie okolia Myjavы do najnižšej kategórie rozvoja CR - územie s regionálnym významom, so žiadnym, základným až nízkym potenciálom rozvoja CR pre jednotlivé oblasti CR, s výnimkou cyklistiky a bežeckého lyžovania (vysoký

potenciál). Nepredpokladáme, že navrhovaná výstavba a prevádzka VE ovplyvní trasy určené pre cyklistiku a bežecké lyžovanie. Tieto sa nachádzajú v najbližšom bode min. vo vzdialosti 800m od navrhovanej najbližšej VE, teda nebudú z dôvodu výstavby a prevádzky VE zrušené, alebo inak ohrozené značkované lyžiarske bežecké a cyklistické trasy.

Zásah do krajiny je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajinu predstavuje najvýznamnejší vplyv, tak je aj tento vplyv vyhodnotený, ktorý môže nepriamo súvisieť s rozvojom CR. Predstavu o vplyve na krajinu najlepie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veterných elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosť a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve.

Okolie dotknutého územia možno charakterizovať z hľadiska vizuálnej kvality krajiny ako krajinu so strednou estetickou hodnotou, z prvkami technickej infraštruktúry, ako cesty, železnice, poľnohospodárske dvory, vysielač, vedenie vysokého napäťa, priemyselné budovy v meste Myjava, vrátane výškových technických objektov (komíny), železničný most, vodné dielo, sídla vidieckeho a mestského typu a pod. Nejde teda o krajinu málo dotknutú, resp. nedotknutú urbanizáciou a vplyvom činnosti človeka.

Krajina dotknutého územia a jeho okolia **nie je zaradená medzi významné centrá cestovného ruchu a turizmu**. V okolí cca 800 m a viac od navrhovanej VE sa nachádzajú turistické chodníky a trasy pre bežecké lyžovanie (červená a žltá značka). Tieto sú však v dostatočnej bezpečnostnej vzdialnosti od navrhovanej veternej elektrárne. Najkratšia vzdušná vzdialenosť zo značkovaného chodníka po najbližšiu VE A4 je cca 600 m. Navrhovaná činnosť nie je vizuálne v kolízii so žiadnym pamiatkovo chráneným objektom. V bezprostrednom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú pamiatkovo chránené objekty. Hrad Branč je vzdušnou čiarou vzdialený cca 6 km. Pri vypracovaní vizualizácií, z pohľadu hradu neboli veže VE z tejto vzdialenosťi na fotografiách prakticky viditeľné. Aby bola panoráma s hradom narušená, museli by sa veže VE nachádzať v pohľade medzi hradom a stanoviskom pozorovateľa a vzdialenosť medzi hradom a vežami by musela byť menšia ako 3 km a pozorovateľ by musel stať v osi veží a hradu vo vzdialosti max. 3 km od veží. Pritom by musela byť splnená podmienka, že nadmorská výška pozície pozorovateľa aby musela pozorovateľa byť vyššia ako nadmorská výška základne veží a hradu.

Podobne Mohyla M.R. Štefánika sa nachádza vo vzdialosti cca 14 km vzdušnou čiarou od miesta výstavby VE na Vesnom Vrchu. Pri tejto vzdialnosti veže VE elektrárne nie sú prakticky viditeľné. Opäť, pre pozorovateľa platia tie isté podmienky (vzdialosť, nadmorská výška, otvorený výhľad) ako pri pohľadoch na hrad Branč.

Mapa viditeľnosti, ktorá bola súčasťou prerokovaného zámeru, ukazuje hypotetickú plochu, z ktorej by bolo možné vidieť veže VE za podmienok, ak by povrch územia bol bez vegetácie, a ďalších objektov. Táto mapa nezohľadňuje reálny stav krajiny s lesnými a nelesnými porastmi, stavebnými objektami sídel a pod..

Postoj obyvateľov obce Vrbovce bol predmetom prieskumu verejnej mienky. Podľa tohto prieskumu občania Vrboviec a chalupári vedú o plánovanej výstavbe veterných elektrární (viac než tri päťiny). Relatívne nízky podiel (15,0%) opýtaných nevie o tom, že sa plánuje výstavba veternej elektrárne. Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8%) oslovených. Ďalej možno konštatovať, že občania súhlasia s výstavbou veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Súhlasia s ňou viac než štyri päťiny (85,6%) opýtaných. Zmena scenérie na Ostrom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne respondentom neprekáža. Uviedli to štyri päťiny (80,3%). Absolútnej väčšine (86,5%) respondentov vôbec nič neprekáža na tejto elektrárni. Chalupári sú horšie informovaní než Vrbovčania o plánovanej výstavbe veternej elektrárne. Vo výstavbe veternej elektrárne vidia skôr negatíva. S výstavbou veternej elektrárne väčšina chalupárov súhlasí, pričom bez výhrad súhlasí polovica z nich.

Na hodnotenie vplyvu VE na rekreáciu a cestovný ruch z hľadiska počtu návštěvníkov nie sú k dispozícii žiadne oficiálne metodiky, podľa ktorých ba sa uvedený vplyv mohol objektívne a hodnoverne vyhodnotiť. Tento vplyv by bolo možné posúdiť len na základe dlhodobého monitorovania návštěvnosti územia v etape pred výstavbou VE a počas prevádzky VE.

V tomto prípade nie je možné vplyv predpokladať bez skutočných výsledkov monitorovania, ktoré nie sú k dispozícii. Veterný park, môže mať aj pozitívny vplyv na rozvoje CR - môže sa stať technickou atraktívou územia.

Vplyv na nehnuteľný majetok – nie je predmetom hodnotenia vplyvov na ŽP. Navrhovateľ prikladá vyjadrenie NARKS - Národná asociácia realitných kancelárií k tvorbe ceny nehnuteľnosti.

Pohľadová mapa bola odsúhlásená v súlade s podmienkami uvedeným v rozsahu hodnotiacej správy.

Trenčiansky samosprávny kraj (list č. TSK/2008/04946-2 zo dňa 19.09.2008)

Trenčiansky samosprávny kraj uvádza, že v „Územnom pláne veľkého územného celku Trenčianskeho kraja“ z r. 1998 a ani v „Zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004“ sa neuvažuje s výstavbou veterného parku v lokalite Vesný vrch.

Vyjadrenie navrhovateľa

V kap. 6.2.1. je navrhnuté opatrenie zosúladiť navrhovanú činnosť s územným plánom VUC. Táto pripomienka nie je nedostatkom posudzovania vplyvov na životné prostredie. S otázkou súladu alebo nesúladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou sa musí vysporiadať povoľujúci orgán. V procese posudzovania sa súlad alebo nesúlad s ÚPN môže len konštatovať. Navrhovanú činnosť možno odporučiť na realizáciu i v tom prípade, ak nie je v súlade s platnou ÚPN. Územný plán je živý dokument, o zmene ktorého rozhoduje obec, prípadne VÚC a ktorý má slúžiť rozvoju územia a nie k jeho stagnácii.

Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky

Štátnej ochrany prírody sa zamerala na zhodnotenie úplnosti správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody a krajiny. V týchto častiach je správa o hodnotení podľa nich vypracovaná podrobne, ale miestami tendenčne, pretože podľa uvedených predpokladaných vplyvov veterných elektrární na životné prostredie sa za dotknuté územie zrejme považoval len územný priemet prvkov veterných elektrární, a tým sa minimalizuje vplyv na CHKO Biele Karpaty, genofondovú lokalitu E 34 Údolie Vesného potoka. Podľa nich sa nedá ani povedať, že by lokalita bola z ornitologického hľadiska bezvýznamná.

V opatreniach je rozpor medzi charakteristikou flóry a navrhnutými opatreniami, odporúčaná vzdialenosť minimálne 200 m od refugiálnych lesných porastov nie je už v samotnom návrhu činnosti dodržaná.

Návrh monitoringu je podľa nich nekonkrétny.

Nedostatkom správy o hodnotení je, že sa nevyhodnocujú kumulatívne vplyvy s ostatnými navrhovanými veternými parkami v okolí.

Zároveň odporúčajú, aby sa zhodnotil dopad veterného parku na scenériu kopaničiarskej krajiny časti CHKO Biele Karpaty a pokračovalo sa v inventarizačnom výskume flóry a fauny.

Z hľadiska plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia za nenaplnenie považujú:

- Kumulatívny vplyv celého veterného parku Myjava
- Vplyvy na nehmotné hodnoty krajiny
- Nakladanie s vyťaženou zeminou z výkopu
- Opatrenia (nedostatočne popísané)
- Postup odstránenia veternej elektrárne a chýbajúci návrh revitalizácie

Za návrh riešenia považujú využitie „Štandardov a limitov pre umiestnenie veterných parkov a veterných elektrární na území Slovenska“ vypracovanej SAŽP, Centrom krajinného plánovania, prírodných a energetických zdrojov Prešov.

Zároveň uvádzajú, že v súvislosti s návrhmi veterných parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na ministerstvo odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjavská a severného Záhorie pre veterné elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého veterného parku Myjava“, tzn. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia. Požadované zhodnotenie vplyvov všetkých navrhovaných veterných elektrární určí počet a lokality umiestnenia jednotlivých veterných elektrární.

Vyjadrenie navrhovateľa

Podrobnosť spracovania jednotlivých kapitol správy o hodnotení sa podriaďuje vždy významu kapitoly vo vzťahu ku konkrétnemu územiu a problematike, čo je potom premietnuté aj do hodnotenia vplyvov. Preto sú kapitoly, ktoré spracovateľ považoval za dôležité, alebo ktoré sa ukázali za dôležité v rámci prerokovania zámeru, rozpracované podrobnejšie a tie, ktoré sa v kontexte témy ukazujú za menej dôležité, alebo okrajové sú spracované menej podrobne. Dotknuté územie v kontexte navrhovanej činnosti je rôzne chápané z pohľadu hodnotenia jednotlivých vplyvov. Napr. pri hlukovej záťaži to môže byť vplyv do cca 300 - 500 m od navrhovanej VE, pri zábere pôdy plocha 20x60 m, pri vplyvoch na pôdny edafón je to prakticky územie 20x60m, pri vplyvoch na vtáctvo územie o ploche niekoľko desiatok až stoviek m². Tak boli aj jednotlivé vplyvy posúdené.

Návrh monitoringu je dostatočný pre stupeň prípravy investície. V ďalšom stupni prípravy má orgán ochrany prírody možnosť spodrobniť požiadavky na monitoring, čo koniec koncov mohol urobiť aj v rámci prerokovania správy o hodnotení.

Ku kumulatívnym vplyvom je vyjadrenie uvedené vyššie v texte.

Vplyvy na nehmotné hodnoty krajiny uvedené v kap. 6.1.10.

Nakladanie s vyťaženou zeminou z výkopu – uvedené v kap. 4.2.3. Odpady

Opatrenia sú popísané dostatočne, vzhľadom na stav prípravy projektu. Orgán ochrany prírody mal v rámci prerokovania možnosť doplniť požiadavky na opatrenia, prečo tak nespravil?

Postup odstránenia VE je na str. 18 správy o hodnotení, adekvátny stupňu prípravy projektu. Návrh revitalizácie – čoho plochy 4 x 20x 40 m? na str. 18 je uvedené, že pozemok bude uvedený do pôvodného stavu.

Občianske združenie Krajina bez vrtúľ, Myjava (list č. zo dňa 30.09.2008)

Vo svojom liste upozorňujú na skutočnosť, že prieskum verejnej mienky v správe o hodnotení nezahŕňa nesúhlasné stanoviská kopaničiarskych osád, ktoré budú dotknuté výstavbou a prevádzkou veterného parku a boli zaslané obci v priebehu rokov 2006 – 2008.

Vyjadrenie navrhovateľa

Prieskum verejnej mienky nemôže zahŕňať stanoviská kopaničiarskych osád. Vylučuje to metodika spracovania prieskumu. Stanoviská mohli obyvatelia doručiť v rámci prerokovania správy o hodnotení. Názory chalupárov sú v prieskume zohľadené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia cestovného ruchu (list č. 844/2008-4200 zo dňa 01.10.2008)

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia cestovného ruchu neodporúča realizáciu zámeru, pretože výstavba veterálnych parkov negatívne ovplyvňuje možnosti rozvoja turizmu a v nadväznosti na to môže negatívne ovplyvniť i plnenie strategických cieľov rozvoja cestovného ruchu.

Vyjadrenie navrhovateľa

Podľa novej stratégii CR SR patrí územie okolia Myavy do najnižšej kategórie rozvoja CR - územie s regionálnym významom, so žiadnym, základným až nízkym potenciálom rozvoja CR pre jednotlivé oblasti, s výnimkou cyklistiky a bežeckého lyžovania (vysoký potenciál). Navrhovaná výstavba prevádzka VE neovplyvní trasy určené pre cyklistiku a bežecké lyžovanie.

Na hodnotenie vplyvu VE na rekreáciu a cestovný ruch z hľadiska počtu návštěvníkov nie sú k dispozícii žiadne oficiálne metodiky, podľa ktorých by sa uvedený vplyv mohol objektívne a hodnoverne vyhodnotiť. Tento vplyv by bolo možné posúdiť len na základe dlhodobého monitorovania návštěvnosti územia v etape pred výstavbou VE a počas prevádzky VE. V tomto prípade nie je možné vplyv predpokladať bez skutočných výsledkov monitorovania, ktoré nie sú k dispozícii. Veterný park, môže mať aj pozitívny vplyv na rozvoje CR - môže sa stať technickou atraktívou územia.

Mgr. Dušan Eliáš, 906 06 Vrbovce (list zo dňa 01.10.2008)

Mgr. Dušan Eliáš má pripomienky k správe o hodnotení, najmä:

Kap. 5. 1 – najkratšia odstupová vzdialenosť veterného parku od obytnej zóny je 350 m, ale metodiky a skúsenosti zo zahraničia uvádzajú minimálnu vzdialenosť 600 m. Uvádza aj pripomienky k prílohe správy o hodnotení – k Vibroakustickej štúdie, v ktorej je nesprávne uvedený popis lokalít a celkovo je v štúdie zamenená osada Grapy s lokalitou Vápeník, ktorá je v oveľa väčšej vzdialnosti od veterného parku.

Vyjadrenie navrhovateľa

Bolo vysvetlené na prerokovaní, ide o údaje, ktoré neovplyvňujú celkové hodnotenie.

Ing. Vladimír Minx, Rehuši 209, 906 11 Prievidza (list č. zo dňa 02.10.2008)

Ing. Vladimír Minx nesúhlasi s výstavbou veterného parku. Svoj postoj zdôvodňuje najmä malou vzdialenosťou od obytných zón a rizikom z dolietavajúceho ľadu z rotorov veterných elektrární a navrhuje určenie 3 bezpečnostných zón vo vzdialosti 450 m, 800 m a 3 000 m.

Vyjadrenie navrhovateľa

Bez komentára, je to názor občana.

OZ „Krajina bez vrtúl“, Myjava (list zo dňa 03.10.2008)

Občianske združenie „Krajina bez vrtúl“ nesúhlasi s výstavbou veterného parku.

Zdôvodňujú to nasledovným: Celá správa o hodnotení je podľa nich spracovaná účelovo len s dôrazom na poukázanie výhod veternej energie s absolútou negáciou v súčasnosti už známych problémov spojených s výstavbou veterných elektrární. Predložená správa o hodnotení je podľa nich súčasťou formálnej stránky spracované podľa zákona, ale obsahuje významné nedostatky. Z toho dôvodu dalo O. Z. dňa 15.9.2008 podnet na vrátenie správy o hodnotení (pozri viššie). Celkovo považujú správu o hodnotení za nedostatočnú a neakceptovateľnú. Za najväčší nedostatok považujú tú skutočnosť, že celá správa o hodnotení sa opiera o analýzu veternosti v inom území, hluková štúdia obsahuje protokol o meraní z kóty Žalostiná, pri meraní hlukového pozadia v lokalite „U Povačov“ sa podľa fotografickej dokumentácie porušil zákon.

Z konkrétnych pripomienok sú rozpracované ďalej:

- Uvádzané parcely sa týkajú iba umiestnenia pätek stožiara veternej elektrárne, ale v správe o hodnotení nie sú uvedené parcely spojené s výstavbou príjazdových ciest a inou potrebnou infraštruktúrou.
- Prieskum verejnej mienky je neprofesionálny, nezahŕňa neanonymné stanoviská vlastníkov a užívateľov nehnuteľností, ktoré boli zaslané obci Vrbovce a investorovi v r. 2006 – 2008.
- Varianty, ktoré sa odlišujú iba vyvedením výkonu, ale nie technológií, považujú za nesprávne.
- Problematike odhadzovania námrazy na lopatkách je považovaná malá pozornosť a návrh na jej minimalizáciu je neadekvátny, keď neodráža skutočnú situáciu v lokalite.
- Vzhľadom na reálnu situáciu pri veternej elektrárni Ostrý vrch je potrebné počítať aj so spotrebou vody na oplach súčiastok v prípade havárie – výtečenia olejovej náplne prevodovky.
- Pri nárokoch na dopravu treba počítať s tým, že sa nejedná o bežnú stavebnú činnosť.
- Plánovaná výstavba je v rozpore s ÚPD VÚC Trenčianskeho kraja.

K stanovisku sú priložené nasledovné listy doručené na obecný úrad Vrbovce:

- Ing. arch. Pavol Belanský, Trnava – stanovisko obyvateľov kopanice „U Povalačov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami k zámeru – september 2006
- Jaromír Stejskal, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Turbov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 27.2.2007
- Mária Pečivová, Pezinok – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Paľov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 15.3.2007
- Robert Adamek, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Kršlica“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – máj 2007

- Vladimír Zelenák, Vrbovce – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanic „Po ostrým vrchom – Omastovci, Blanárovci, Lieštie a u Sabotú“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II s konkrétnymi pripomienkami – 12.6.2007
- Ing. Milan Hrivnák, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností v osadách „U Súkopov a U Kunčákov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch a Ostrý vrch II – 23.6.2007
- Samuel Sokol, Holíč – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Grapy“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – august 2007
- Vratko Rohoň, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „U Blažkov“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch II s konkrétnymi pripomienkami – december 2007
- Milan Chlapečka, Vrbovce - nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Chodúri“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – december 2007
- Vladimír Ambrož, Bratislava – nesúhlasné stanovisko obyvateľov, vlastníkov a užívateľov nehnuteľností kopanice „Horný Malejov, Kút“ k veternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch s konkrétnymi pripomienkami – 1.10.2008

Vyjadrenie navrhovateľa

Uvádzané parcely sa týkajú iba umiestnenia pätek stožiara veternej elektrárne, ale v správe o hodnotení nie sú uvedené parcely spojené s výstavbou príjazdových ciest a inou potrebnou infraštruktúrou.

Cesty sú verejné nie sú majetkom navrhovateľa ani nebudú. Ide o existujúce cesty, ktoré budú so súhlasom ich správcu upravené.

Prieskum verejnej mienky je neprofesionálny, nezahŕňa neanonymné stanoviská vlastníkov a užívateľov nehnuteľností, ktoré boli zaslané obci Vrbovce a investorovi v r. 2006 – 2008.

Prieskum verejnej mienky bol vypracovaný profesionálne odbornou firmou. Metodika prieskumu nedovoľuje zahrňať rôzne stanoviská.

Varianty, ktoré sa odlišujú iba vyvedením výkonu, ale nie technológií, považujú za nesprávne.

K variantným riešeniam neboli v rámci prerokovania zámeru pripomienky.

Problematike odhadzovania námravy na lopatkách je považovaná malá pozornosť a návrh na jej minimalizáciu je neadekvátny, keď neodráža skutočnú situáciu v lokalite.

Riešenie námravy na VE je súčasťou technologického riešenia a konštrukcie VE, zabezpečuje ho výrobca. Je to štandardné riešenie používané aj v iných lokalitách aj v zahraničí, kde majú s prevádzkou VE dlhoročné skúsenosti.

Vzhľadom na reálnu situáciu pri veternej elektrárni Ostrý vrch je potrebné počítať aj so spotrebou vody na oplach súčiastok v prípade havárie – vytečenia olejovej náplne prevodovky.

Vysvetlené na verejnem prerokovaní – jednorazová záležitosť pri havárii. Voda bola dovezená cisternou a znečistená voda bola odvezená cisternou.

Pri národoch na dopravu treba počítať s tým, že sa nejedná o bežnú stavebnú činnosť.

Bolo zohľadnené. Navyše stavebná činnosť je časovo obmedzená na niekoľko týždňov.

Plánovaná výstavba je v rozpore s ÚPD VÚC Trenčianskeho kraja.

V kap. 6.2.1. je navrhnuté opatrenie zosúladit' navrhovanú činnosť s územným plánom VUC. Táto pripomienka nie je nedostatkom posudzovania vplyvov na životné prostredie. S otázkou súladu alebo nesúladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou sa musí vysporiadať povoľujúci orgán. V procese posudzovania sa súlad alebo nesúlad s ÚPN môže len konštatovať. Navrhovanú činnosť možno odporučiť na realizáciu i v tom prípade, ak nie je v súlade s platnou ÚPN. Územný plán je živý dokument, o zmene ktorého rozhoduje obec, prípadne VÚC a ktorý má slúžiť rozvoju územia a nie k jeho stagnácii.

Ministerstvo životného prostredí, odbor zvláště chránených častí prírody (list čj. 66723/ENV/08-3062/620/08 zo dňa 03.10.2008)

~~Ministerstvo životného prostredí, odbor zvláště chránených častí prírody požaduje doplniť správu o hodnotení v zmysle ich pripomienky k zámeru, kde požadovali podrobne zhodnotenie vplyvu činnosti na krajinný ráz, a to aj na českej strane Bielych Karpát, čo nebolo splnené.~~

Zásah do krajiny je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajinu predstavuje najvýznamnejší vplyv, tak je aj tento vplyv vyhodnotený. Predstavu o vplyve na krajinu najlepie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veterných elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosí a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve. Ide o vplyvy vizuálne. A toto hodnotenie platí aj vo vzťahu k CHKO Bílé Karpaty.

Okolie dotknutého územia možno charakterizovať z hľadiska vizuálnej kvality krajiny ako krajinu so strednou estetickou hodnotou, z prvkmi technickej infraštruktúry, ako cesty, železnice, poľnohospodárske dvory, vysielač, vedenie vysokého napäťa, priemyselné budovy v meste Myjava, vrátane výškových technických objektov (komíny), železničný most, vodné dielo, sídla vidieckeho a mestského typu a pod. Nejde teda o krajinu málo dotknutú, resp. nedotknutú urbanizáciou a vplyvom činnosti človeka.

Mapa viditeľnosti, ktorá bola súčasťou prerokovaného zámeru, ukazuje hypotetickú plochu, z ktorej by bolo možné vidieť veže VE za podmienok, ak by povrch územia bol bez vegetácie, a ďalších objektov. Táto mapa nezohľadňuje reálny stav krajiny s lesnými a nelesnými porastmi, stavebnými objektami sídel a pod..

Vyhodnotenie vnímania vplyvov na krajinu občanmi obsahoval a prieskum verejnej mienky v obci Vrbovce. Podľa tohto prieskumu občania Vrbovčania a chalupári vedia o plánovanej výstavbe veterných elektrární (viac než tri päťtiny). Relatívne nízky podiel (15,0%) opýtaných nevie o tom, že sa plánuje výstavba veternej elektrárne. Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8%) oslovených. Ďalej možno konštatovať, že občania súhlasia s výstavbou veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Súhlasia s ňou viac než štyri päťiny (85,6%) opýtaných. Zmena scenérie na Ostrom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne respondentom neprekáža. Uviedli to štyri päťiny (80,3%). Absolútnej väčšine (86,5%) respondentov vôbec nič neprekáža na tejto elektrárni. Chalupári sú horšie informovaní než Vrbovčania o plánovanej výstavbe veternej elektrárne. Vo výstavbe veternej elektrárne vidia skôr negatíva. S výstavbou veternej elektrárne väčšina chalupárov súhlasí, pričom bez výhrad súhlasí polovica z nich.

OZ „Krajina bez vrtúl“, Myjava (list zo dňa 03.10.2008)

Občianske združenie zaslalo 03.10.2008 dopĺňujúce stanovisko ku správe o hodnotení, ktoré sa týka stanoviska MUDr. Tomáša Hrtánka z Detského kardiocentra v Bratislave k verejnému prerokovaniu, v ktorom zdôrazňuje negatívny dopad veterných elektrární na zdravie obyvateľov, pričom sa opiera o názory viacerých lekárov. Týka sa najmä porúch spánku, následným vyšším krvným tlakom, poruchami srdcového rytmu, zníženou výkonnosťou, neschopnosťou sa sústrediť, zvýšenou dráždivosťou, úzkostnými a depresívnymi stavmi. Na základe výsledkov doložených štúdií je potrebné, aby pri plánovaní veterných elektrární bola dodržaná minimálna vzdialenosť 3 km od ľudských obydlí.

Súčasťou správy o hodnotení je aj hodnotenie rizík z hľadiska ochrany zdravia ľudí (J. Hamza, 2008). Pán doktor uvádzal tie isté zdroje informácií, odborné publikácie lekárov a výskumy, ktoré sú uvedené spracovateľom tohto hodnotenia a pri hodnotení boli zohľadnené.

Obvodný úrad životného prostredia v Novom Meste nad Váhom (list č.OÚŽP/2008/02729-02 zo dňa 03.10.2008)

Štátnej správe ochrany prírody a krajiny

poukazuje vo svojom stanovisku na skutočnosť, že v správe o hodnotení je zmenené osadenie veterálnych elektrární a zníženie ich počtu z 5 na 4 bez vysvetlenia.

Dalej uvádzajú, že vplyv na živočíšne, rastlinné druhy a biotopy je vztiahnutý na 1. stupeň ochrany, ale prístupová cesta vedie na 60 % hranicou CHKO Biele Karpaty s 2. stupňom ochrany a zároveň nie je vyhodnotený vplyv na genofondovú plochu Údolie Vesného vrchu. Z hľadiska druhovej ochrany je dôležité, že všetky vyskytujúce sa netopiere, niektoré vtáky a niektoré druhy bezstavovcov sú chránené, na čo nie je kladený dôkaz a nie je s touto skutočnosťou počítané ani pri opatreniach. Z dôvodu nedostatočného času na inventarizáciu je nutné tieto údaje doplniť. Popis ochrany biotopov je tak isto nedostatočný.

V správe chýba hodnotenie kumulatívneho efektu všetkých navrhovaných lokalít s veterálnymi elektrárňami na biotopy a biotopy druhov v lokalite Vesný vrch, Ostrý vrch I, II a Poľana.

Daná lokalita má veľký krajinársky potenciál, správa o hodnotení sa nezaoberá elimináciou a kompenzáciou narušenia tohto javu najmä s dôrazom na vysokú zmenu scenérie.

Na základe uvedeného požadujú správu o hodnotení:

- doplniť o inventarizáciu vtákov a netopierov minimálne ďalšie ročné obdobie v území s 1. a 2. stupňom ochrany, uviesť ju do súladu s platným právom o ochrane prírody a krajiny
- doplniť o stav biotopov chránených druhov súlade s platným právom o ochrane prírody a krajiny a následne navrhnuť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti v území s 1. a 2. stupňom ochrany
- doplniť opatrenia na elimináciu opatrení negatívnych vplyvov, ktoré sú zo strany navrhovateľa a prevádzkovateľa reálne počas prevádzky technických diel
- doplniť o zhodnotenie kumulatívneho účinku prevádzky veterálnych elektrární v lokalitách Vesný vrch, Ostrý vrch, Poľana na biotopy, biotopy druhov a krajiny a navrhnuť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov na scenériu krajiny.

Záver: Predložená správa o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie z hľadiska ochrany prírody a krajiny nenavrhuje opatrenia na zachovanie podmienok a foriem života, záchrannu prírodného dedičstva, charakteristického vzhladu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability v súlade s § 1 zákona č. 543/2008 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v ZNP.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zníženie počtu veží a posunutie veží je v rámci navrhovanej lokality a je minimálne. Zníženie počtu veží znamená aj menší rozsah vplyvov na jednotlivé zložky ZP, preto sme nepokladali za podstatné odôvodňovať ho.

Prístupová cesta na hranici s CHKO Biele Karpaty je existujúca cesta, ktorú využívajú vlastníci okolitých nehnuteľností. K samotným VE bude vybudovaná nová prístupová komunikácia s minimálnymi požiadavkami na záber pôdy.

Ku genofondovej ploche je vyjadrenie vyššie v texte. Monitoring netopierov, vtáctva, bezstavovcov, ostatných živočíchov vykonali odborníci pre jednotlivé oblasti zodpovedne a v rozsahu potrebnom pre vyhodnotenie vplyvov VE, podľa podmienok uvedených v rozsahu hodnotenia určeného MŽP SR. Čas na inventarizáciu bol určený v špecifických podmienkach rozsahu hodnotenia.

Ku kumulatívному efektu je vyjadrenie vyššie v texte.

Hodnotenie v vplyvov na krajiny bolo vykonané v dostatočnej miere.

Robert Adámek s rodinou, Vazovova 3, 811 07 Bratislava (list zo dňa 03.10.2008)

Robert Adámek s rodinou nesúhlasí s navrhovanou stavbou a tento postoj podrobne zdôvodňuje.

Vo svojom stanovisku predostiera svoje výhrady voči správe o hodnotení, ktorú považuje za nedostatočne a účelovo spracovanú a je pre neho nehodnotoverná. Námitky má najmä voči absencii analýzy viditeľnosti, slabej argumentácii o vhodnosti územia, nerešpektovaniu

odporúčaní vyplývajúcich z „Limitov pre umiestňovanie veterných parkov v Slovenskej republike“. Za najdôležitejší nedostatok považuje fakt, že celá správa o hodnotení sa opiera o analýzu veternosti v lokalite Žalostiná a nie v danom území a na tomto základe boli vypracované stanoviská autorov čiastkových správ a jednotlivých príloh.

Výrazne poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti aj z dôvodu medializácie veterných parkov na Myjavsku, klesá cena nehnuteľností a znížuje sa možnosť rozvoja cestovného ruchu.

Svoj nesúhlas opiera aj o popis typického krajinného rázu územia, ktorý ho predurčuje na cestovný ruch.

Svoje stanovisko dopĺňa stanoviskom fy Romantické chalupy, ktorá uvádza, že blízkosť veterných elektrárni povedie k zníženiu hodnoty nehnuteľností.

Zvýrazňuje, že tí istí autori správy o hodnotení odporúčajú na zamedzenie kumulatívneho vplyvu veterných parkov neumiestňovať iné podobné stavby vo vzdialenosťi do 30 km v inej správe o hodnotení: VP Senica – Vinohrádky, pričom sám navrhovateľ má podaných minimálne 6 ďalších projektov v štádiu spracovania EIA procesu v danej lokalite.

Vyjadrenie navrhovateľa

Komentár k pripomienkam je uvedený vyššie v texte v rámci iných vyjadrení. Správa o hodnotení nehodnotí ceny nehnuteľností vo vzťahu k VE.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany prírody a starostlivosti o krajinu (list č.9717/2008-2.1/zl zo dňa 03.10.2008)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor ochrany prírody a starostlivosti o krajinu správu o hodnotení považuje za dostatočnú až na údaje vzťahujúce sa k ochrane prírody a krajiny a ÚSES, kde je niekoľko nepresností. Nesúhlasia, že lokalita je z ornitologického hľadiska bezvýznamná, že činnosť je bez vplyvu na chránené územia. Opatrenie „VE neumiestňovať do vzdialenosťi minimálne 200 m od refugiaľnych lesných porastov“ je v rozpore s umiestnením navrhovaných veterných elektrárni.

Nie je splnená požiadavka o hodnotení kumulatívnych vplyvov všetkých veterných elektrárni v okolí.

K predmetnej správe majú nasledovné pripomienky:

- Podľa „Štandardov a limitov pre umiestňovanie veterných parkov a veterných elektrárni v Slovenskej republike“ treba považovať územia s roztrateným osídlením (laznícke osídlenie, kopanice) za nevhodné aj vzhľadom na Európsky dohovor o krajine.
- Nakoľko sa v kap. 6.3.1 uvádza, že „zmena krajinného rázu“ bude významná odporúčajú vyššie uvedené limity rešpektovať.
- Kumulatívne zhodnotenie vplyvu navrhovaných veterných parkov v oblasti Myjavská na krajinu a krajinný ráz je nevyhnutné.
- V súvislosti s návrhmi veterných parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na MŽP SR odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjavská a severného Záhorie pre veterné elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého veterného parku Myjava“, t.j. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia. Vypracovanie tejto štúdie je v štádiu posudzovania.

Vyjadrenie navrhovateľa

Štandardy nie sú záväzné, vyjadrenie ohľadne kumulatívneho vplyvu je uvedené vyššie v texte.

Ing. arch. Pavol Belanský, Invalidská 3, Trnava (list zo dňa 03.10.2008)

Ing. arch. Pavol Belanský za obyvateľov osady Povačačovia zaslal stanovisko, v ktorom sa uvádza, že so stavbou nesúhlasia, keď zrušenie jednej turbíny nad ich domami (oproti zámeru) nepovažujú za dostatočné.

Zároveň upozorňuje, že podľa vibroakustickej štúdie je zobrazený záznam meracieho zariadenia s obsluhou na jeho súkromnom pozemku, k čomu nedal s manželkou súhlas.

Vyjadrenie navrhovateľa

Je to osobné stanovisko p. Belanského.

Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor životního prostředí, Brno (*list č.j.JMK 128495/2008 dňa 03.10.2008*)

Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor životního prostředí, Brno uvádza, že hodnotenie neobsahuje vyhodnotenie migrácie vtákov (ani iné podklady na sledovanie avifauny), ani vyhodnotenie dopadov na územie európsky významných lokalít sústavy NATURA 2000 v najbližšom okolí na území Českej republiky. Z uvedených dôvodov sa k predloženému zámeru nemôžu vyjadriť.

Vyjadrenie navrhovateľa

Vplyvy na vtáctvo boli identifikované iba na území SR.

Obec Brestovec (*list č. 505/2008 zo dňa 06.10.2008*)

Obec Brestovec nemá pripomienky k správe o hodnotení, ale vzhľadom na zmenu krajinného rázu odporúčajú nulový variant.

Vyjadrenie navrhovateľa

Obec Brestovec je dotknutá iba z hľadiska vizuálneho vnemu.

Agentura ochrany prírody a krajiny České republiky, Správa Chránené krajinné oblasti Bílé Karpaty (*list č.j.1997/BK/2008/Ne zo dňa 06.10.2008*)

Agentura ochrany prírody a krajiny České republiky, Správa Chránené krajinné oblasti Bílé Karpaty nesúhlasi s tým, že v správe je uvedené, že negatívne vplyvy na krajinný ráz a na vtáky a netopiere sú priateľné, keď oni ich považujú za neprijateľné a z týchto dôvodov nesúhlasia s výstavbou veterného parku Myjava, lokalita Vesný vrch.

Vyjadrenie navrhovateľa

Je to vec názoru.

Obec Vrbovce (*list č. 328/2008 zo dňa 14.10.2008*)

Obec Vrbovce nemá k správe o hodnotení pripomienky a vzhľadom na širokú diskusiu poslanci obecného zastupiteľstva rozhodli, že obec ešte umožní všetkým občanom vyjadriť sa k téme.

Anna Zlochová (*list bez dátumu*)

Anna Zlochová, poslankyňa obecného zastupiteľstva obce Vrbovce, vyadrila podporu výstavbe veterných elektrární, ale má výhrady k výške finančného príspevku, ktorý je obci spoločnosťou Green Energy ponúknutý.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v obci Vrbovce dňa 1.10.2008 o 18,00 hod. a trvalo 3 hod 40 min. Bolo spoločné pre všetky tri dotknuté obce, ktorých zástupcovia (starosta Vrbovce, starosta Brestovca a primátor Myjavu spolu so zástupcom navrhovateľa) podpisali zápisnicu z verejného prerokovania.

Zúčastnilo sa ho 84 záujemcov vrátane zástupcov dotknutých organizácií. Verejné prerokovanie otvoril starosta obce Vrbovce Samuel Redecha, ktorý vzápäť odovzdal slovo moderátorovi – Mgr. Tomášovi Černohousovi, ktorý na začiatku vysvetlil význam verejného prerokovania v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Po ňom zástupca navrhovateľa – Ing. Tomáš Lacko predstavil zámer činnosti a RNDR. Elena Pečková ako spracovateľka správy o hodnotení zdôraznila jej hlavné body a závery. Nasledovala veľmi bohatá diskusia, ktorá si naprieč svojou dĺžkou udržala korektný priebeh až do konca, keď sa v nej emocionálne príspevky vyskytli iba sporadicky.

Zo záznamu je zrejmé, že verejné prerokovanie malo odborný charakter, a to aj v porovnaní s inými verejnými prerokovami uskutočnenými v Slovenskej republike. Otázky a odpovede sa striedali, tak isto sa striedali kladné a záporné stanoviská. Mnohí sa vyjadrili, že nie sú proti veterným elektráňam, ale treba ich umiestniť v iných lokalitách. Diskusia sa týkala najmä: vplyvu na zdravie obyvateľov, blízkosti obydlí, ekonomickeho prínosu pre obec, efektívnosti veterných elektrární, hladiny hluku a jeho merania, vplyvom na vtáky, prieskumu verejnej mienky, vplyvom na krajinu, chybám v správe o hodnotení, rozširovania VP Ostrý vrch. Väčšina otázok a názorov sa objavila v stanoviskách ku správe o hodnotení. Nikto sa

nevyjadroval k variantom navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa

Spracovateľka neuviedla, že mnohí obyvatelia vyjadrili podporu výstavbe VE na Vesnom vrchu.

Záver

Správa je vypracovaná v súlade s ustanoveniami zák. 24/2006 Z.z. na základe dostatočnej miery poznania projektu. Dotknuté územie musí byť vymedzené z hľadiska jednotlivých zložiek životného prostredia rôzne, pretože dopad na jednotlivé zložky je rôzny pokiaľ o plošný dopad. Preto nie je možné porovnávať dotknuté územie pre napr. vizuálny dopad, ktorý je niekoľko km a dopad z hľadiska hluku, ktorý je rádovo do 350 až 500 m. Z pripomienok a vyjadrení doručených v rámci prerokovania najviac rezonovali pripomienky týkajúce sa hodnotenia zásahu do krajiny, hodnotenia vplyvov na scenériu, zdravotné riziká, turizmus a cestovný ruch.

Zásah do krajiny je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajинu a podľa spracovateľa predstavuje najvýznamnejší vplyv. Tak je aj tento vplyv vyhodnotený. Predstavu o vplyve na krajinu najlepie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veterných elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosť a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve.

Okolie dotknutého územia možno charakterizovať z hľadiska vizuálnej kvality krajiny ako krajinu so strednou estetickou hodnotou, z prvkami technickej infraštruktúry, ako cesty, železnice, poľnohospodárske dvory, vysielač, vedenie vysokého napäťa, priemyselné budovy v meste Myjava, vrátane výškových technických objektov (komíny), železničný most, vodné dielo, sídla vidieckeho a mestského typu a pod. Nejde teda o krajinu málo dotknutú, resp. nedotknutú urbanizáciou a vplyvom činnosti človeka.

Krajina dotknutého územia a jeho okolia **nie je zaradená medzi významné centrá cestovného ruchu a turizmu**. V okolí cca 800 m a viac od navrhovanej VE sa nachádzajú turistické chodníky a trasy pre bežecké lyžovanie (červená a žltá značka). Tieto sú však v dostatočnej bezpečnostnej vzdialenosťi od navrhovanej veternej elektrárne. Najkratšia vzdušná vzdialenosť zo značkovaného chodníka po najbližšiu VE A4 je cca 600 m. Navrhovaná činnosť nie je vizuálne v kolízii so žiadnym pamiatkovo chráneným objektom. V bezprostrednom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú pamiatkovo chránené objekty. Hrad Branč je vzdušnou čiarou vzdialený cca 6 km. Pri vypracovaní vizualizácií, z pohľadu hradu neboli veže VE z tejto vzdialenosťi na fotografiách prakticky viditeľné. Aby bola panoráma s hradom narušená, museli by sa veže VE nachádzať v pohľade medzi hradom a stanoviskom pozorovateľa a vzdialenosť medzi hradom a vežami by musela byť menšia ako 3 km a pozorovateľ by musel stať v osi veží a hradu vo vzdialnosti max. 3 km od veží. Pritom by musela byť splnená podmienka, že nadmorská výška pozície pozorovateľa by musela byť vyššia alebo rovnaká ako nadmorská výška základne veží a hradu.

Podobne Mohyla M.R. Štefánika sa nachádza vo vzdialosti cca 14 km vzdušnou čiarou o miesta výstavby VE na Vesnom Vrchu. Pri tejto vzdialnosti veže VE elektrárne nie sú prakticky viditeľné. Opäť, pre pozorovateľ platia tie isté podmienky (vzdialenosť, nadmorská výška, otvorený výhľad) ako pri pohľadoch na hrad Branč.

Mapa viditeľnosti, ktorá bola súčasťou prerokovaného zámeru, ukazuje hypotetickú plochu, z ktorej by bolo možné vidieť veže VE za podmienok, ak by povrch územia bol bez vegetácie, a ďalších objektov. Táto mapa nezohľadňuje reálny stav krajiny s lesnými a nelesnými porastmi, stavebnými objektami sídel a pod..

Postoj obyvateľov obce Vrbovce bol predmetom prieskumu verejnej mienky. Podľa tohto prieskumu občania Vrboviec a chalupári vedia o plánovanej výstavbe veterných elektrární (viac než tri päťiny). Relatívne nízky podiel (15,0%) opýtaných nevie o tom, že sa plánuje výstavba veternej elektrárne. Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8%) oslovených. Ďalej možno konštatovať, že občania súhlasia s výstavbou veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Súhlasia s ňou viac než štyri päťiny (85,6%) opýtaných. Zmena scenérie

na Ostrom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne respondentom neprekáža. Uviedli to štyri pätiny (80,3%). Absolútnej väčšine (86,5%) respondentov všobec nič neprekáža na tejto elektrárni. Chalupári sú horšie informovaní než Vrbovčania o plánovanej výstavbe veternej elektrárne. Vo výstavbe veternej elektrárne vidia skôr negatíva. S výstavbou veternej elektrárne väčšina chalupárov súhlasi, pričom bez výhrad súhlasi polovica z nich.

Pokial ide o vplyv na hlukovú situáciu, podľa záverov akustickej štúdie vypracovanej fa Klub ZPS vo vibroakustike (príloha správy o hodnotení) v r. 2008 a posúdenie rizík navrhovanej činnosti na zdravie ľudí (J. Hamza, 2008) a dostupných údajov je splnená podmienka neprekročenia prípustnej hodnoty určujúcich veličín infrazvuku vo vnútornom prostredí budov, ktorá je s rezervou nižšia ako sú prípustné limity infrazvuku L_{Geq,1h,p=90} dB stanovené pre najnepriaznivejšiu hodinu pre deň, večer a noc podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z.. Rovnako aj merania infrazvuku a hlučnosti vykonávané akreditovanými laboratóriami v prípade doteraz inštalovaných veterálnych elektrární najmä v Českej republike neprekázali významnú prítomnosť týchto zložiek spektra. **Vo výpočtových referenčných bodoch V1 – V3 stacionárne zdroje hluku z hľadiska nepriaznivého pôsobenia na zdravie ľudí na okraji obytných zón spôsobia hlukovú záťaž, ktorá nebude prekračovať prípustné hodnoty (PH) hluku vo vonkajších priestoroch územia platiace pre kategóriu II územia (spolu s korekciou tónovej a impulzovej zložky ako aj s neistotou merania i predikcie podľa Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z. z.).**

Podľa záverov akustickej štúdie hodnotiace hladiny ultrazvuku LoU = 34 dB sú nižšie ako akčné hodnoty určujúcich veličín ultrazvuku podľa nariadenia vlády SR č.115/2006 (akčná hodnota určujúcej veličiny LoEX, 8hod = 75 dB). Podľa US EPA, ako aj dostupnej odbornej literatúry je prípustná hladina ultrazvuku 105 dB. **Na základe vyhodnotenia výstupov z hlukovej štúdie i napriek neurčitosťam možno konštatovať, že navrhovaná činnosť „Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch“ v realizačnom variante nebude spojená s prekračujúcou hlukovou záťažou vo vonkajšom prostredí v posudzovanej kritickej obytnej a rekreačnej zóne. Hluková záťaž súvisiaca s plánovanou činnosťou bude pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) hluku, infrazvuku a ultrazvuku za definovaných podmienok.**

Na základe údajov odbornej literatúry a výsledkov modelu je pravdepodobnosť vyvolania fotosenzitívneho epileptického záchvatu stroboskopickým efektom z činnosti „Veterný park Senica, lokalita Vinohrádky“ minimálna. Pre fotosenzitívne osoby nie je možné v sledovanom území v danom čase vylúčiť krátkodobé subjektívne nepríjemné pocity z tieňov, pocity závrate, neistoty pri chôdzi, pocity podobné kinetóze.

Vzhľadom k relatívne rýchlemu pohybu slnka po oblohe bude pôsobenie sledovaného javu na jednom mieste obmedzené na časový interval maximálne minút až desiatky minút denne a to obvykle niekoľko dní v roku pri pre tento jav priaznivých podmienkach. Celková kumulovaná expozícia v jednom bode (lokalite) bude teda rádovo len niekoľko hodín v roku za predpokladu jasného počasia . **Z hľadiska vplyvov na okolité obyvateľstvo a na faktor pohody v sledovanom území lokality možno „stroboskopický efekt“ veterného parku charakterizovať ako jav málo významný. Na základe vyhodnotenia výstupov z hlukovej štúdie i napriek uvedeným neistotám je možné konštatovať, že plánovaná posudzovaná stavba „Veterný park Senica, lokalita Vinohrádky“ nebude spojená s prekračujúcou hlukovou záťažou vo vonkajšom prostredí v kritickej obytnej a rekreačnej zóne. Hluková záťaž súvisiaca len so samotnou činnosťou bude v zmysle platnej legislatívy pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) hluku, infrazvuku a ultrazvuku za definovaných podmienok.**

V bezprostrednom okolí VE a na samotných pozemkoch, na ktorých sa má VE realizovať sa podľa vykonaných monitoringov nevyskytujú chránené, ohrozené druhy živočíchov, územie sa nachádza v 1. stupni ochrany, teda bez špeciálnej ochrany podľa zák. č. 543/2002 Z.z. v platnom znení. Ide o poľnohospodársku krajinu, s pôdou nižšej bonity, s nízkou druhovou diverzitou. Ani monitoring vtáctva a netopierov a bezstavovcov neprekázal, že výstavba a prevádzka VE významne ohrozí živočíchy a ich biotopy v okolí VE. Zo zahraničných skúseností vieme, že prevádzka VE neovplyvní výskyt poľovnej zveri v okolí VE (pozri http://www.oekonews.at/index.php?mdoc_id=1017311).

MŽP SR neurčilo obec Sobotište za dotknutú obec v rozsahu hodnotiacej správy. Aj podľa nášho názoru nie je obec Sobotište navrhovanou činnosťou dotknutá.

Kumulatívny vplyv viacerých parkov sa týka iba vizuálneho vplyvu na krajinu súbežne, pričom musia byť splnené špecifické podmienky – vzdialenosť pozorovateľa, nadmorská výška umiestnenia veží, os pohľadu, bariéry na povrchu terénu. V súčasnosti okrem VE na Ostrom vrchu nejestvujú žiadne iné VE v okolí. Vyjadrenie je uvedené na str. 6 správy o hodnotení. Kumulatívny vplyv súbehu VE na Ostrom vrchu a Vesnom vrchu prakticky neprejaví, resp. je zanedbateľný.

Prístupové cesty sú dostatočne popísané v kapitole 3.2.4. a zakreslené v prílohe v mape v mierke 1:10 000.

Meranie rýchlosťi vetra bolo realizované v lokalite Žalostiná. Získané údaje boli vyhodnotené zahraničnou certifikovanou spoločnosťou , ktorá prostredníctvom počítačového programu WindPRO vypracovala model veterno-energetického potenciálu , na základe ktorého navrhla rozmiestnenie VE na Vesnom vrchu so zohľadnením vplyvu turbulencií , zatienenia a hluku. Z hľadiska intenzity vetra potrebnej na prevádzky VE je umiestnenie VE na Vesnom Vrchu výhovujúce.

Vplyv na PPF bol podrobne vyhodnotený v časti 4.1.1., 5.2.2.5. a 6.1.1.

Vplyv na scenériu krajiny bol dostatočne vyhodnotený v časti 6.1.3. Z krajinárskeho hľadiska je lokalita akceptovateľná na výstavbu plánovaných elektrární, absentujú tu pamiatky s významnou kultúrnou a historickou hodnotou, umiestnenie je v monotonnej poľnohospodársky využívanej krajine. Výstavba 4 veternových elektrární v lokalite Vesný vrch sa javí ako odôvodnené začaženie krajiny z dôvodu efektívnejšieho energetického využívania už výstavbou zasiahnej lokality.

Analýza viditeľnosti bola spracovaná v rámci zámeru, bola súčasťou zámeru, ktorý bol riadne prerokovaný a boli k nemu doručené stanoviská. V správe o hodnotení sa naviac doplnila analýza viditeľnosti - reálna na základe fotografií doplnených o vizualizácie VE, tá je priložená.

Vplyv na rekreáciu a atraktivitu prostredia neboli formulované ako špecifické požiadavky v rámci rozsahu hodnotiacej správy, rekreácia a CR - popísané v kap. 5.2.2.3. Štandardný rozsah správy o hodnotení podľa prílohy č 11. Zákona 24/2006 Z.z. neobsahuje kapitolu Vplyvy na rekreáciu a CR.

Podľa novej stratégie CR SR patrí územie okolia Myjavy do najnižšej kategórie rozvoja CR - územie s regionálnym významom, so žiadnym, základným až nízkym potenciálom rozvoja CR pre jednotlivé oblasti CR, s výnimkou cyklistiky a bežeckého lyžovania (vysoký potenciál). Nepredpokladáme, že navrhovaná výstavba a prevádzka VE ovplyvní trasy určené pre cyklistiku a bežecké lyžovanie. Značkované trasy pre pešiu turistiku a bežecké lyžovanie sa nachádzajú v najbližšom bode min. vo vzdialosti 800m od navrhovanej najbližšej VE, teda nebudú z dôvodu výstavby a prevádzky VE zrušené, alebo inak ohrozené.

Zásah do krajiny, ktorý môže mať vplyv na atraktivitu prostredia z hľadiska CR je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajinu predstavuje najvýznamnejší vplyv, tak je aj tento vplyv vyhodnotený, ktorý môže nepriamo súvisieť s rozvojom CR. Predstavu o vplyve na krajinu najlepie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veternových elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosťí a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve.

Opakujeme, že okolie dotknutého územia možno charakterizovať z hľadiska vizuálnej kvality krajiny ako krajинu so strednou estetickou hodnotou, z prvkami technickej infraštruktúry, ako cesty, železnice, poľnohospodárske dvory, vysielač, vedenie vysokého napäťa, priemyselné budovy v meste Myjava, vrátane výškových technických objektov (komíny), železničný most, vodné dielo, sídla vidieckeho a mestského typu a pod. Nejde teda o krajinu málo dotknutú, resp. nedotknutú urbanizáciou a vplyvom činnosti človeka.

Krajina dotknutého územia a jeho okolia **nie je zaradená medzi významné centrá cestovného ruchu a turizmu**. V okolí cca 800 m a viac od navrhovanej VE sa nachádzajú turistické chodníky a trasy pre bežecké lyžovanie (červená a žltá značka). Tieto sú však v dostatočnej bezpečnostnej vzdialosti od navrhovanej veternej elektrárne. Najkratšia

vzdušná vzdialenosť zo značkovaného chodníka po najbližšiu VE A4 je cca 600 m. Navrhovaná činnosť nie je vizuálne v kolízii so žiadnym pamiatkovo chráneným objektom. V bezprostrednom okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú pamiatkovo chránené objekty. Hrad Branč je vzdialou čiarou vzdialený cca 6 km. Pri vypracovaní vizualizácií, z pohľadu hradu neboli veže VE z tejto vzdialenosťi na fotografiách prakticky viditeľné. Aby bola panoráma s hradom narušená, museli by sa veže VE nachádzať v pohľade medzi hradom a stanoviskom pozorovateľa a vzdialenosť medzi hradom a vežami by musela byť menšia ako 3 km a pozorovateľ by musel stáť v osi veží a hradu vo vzdialnosti max. 3 km od veží. Pritom by musela byť splnená podmienka, že nadmorská výška pozície pozorovateľa aby musela pozorovateľa byť vyššia ako nadmorská výška základne veží a hradu.

Podobne Mohyla M.R. Štefánika sa nachádza vo vzdialosti cca 14 km vzdialou čiarou od miesta výstavby VE na Vesnom Vrchu. Pri tejto vzdialnosti veže VE elektrárne nie sú prakticky viditeľné. Opäť, pre pozorovateľa platia tie isté podmienky (vzdialosť, nadmorská výška, otvorený výhľad) ako pri pohľadoch na hrad Branč.

Mapa viditeľnosti, ktorá bola súčasťou prerokovaného zámeru, ukazuje hypotetickú plochu, z ktorej by bolo možné vidieť veže VE za podmienok, ak by povrch územia bol bez vegetácie, a ďalších objektov. Táto mapa nezohľadňuje reálny stav krajiny s lesnými a nelesnými porastmi, stavebnými objektami sídel a pod..

Postoj obyvateľov obce Vrbovce bol predmetom prieskumu verejnej mienky. Podľa tohto prieskumu občania Vrboviec a chalupári vedia o plánovanej výstavbe veternej elektrárne (viac než tri päťiny). Relatívne nízky podiel (15,0%) opýtaných nevie o tom, že sa plánuje výstavba veternej elektrárne. Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8%) oslovených. Ďalej možno konštatovať, že občania súhlasia s výstavbou veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Súhlasia s ňou viac než štyri päťiny (85,6%) opýtaných. Zmena scenérie na Ostrom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne respondentom neprekáža. Uviedli to štyri päťiny (80,3%). Absolútnej väčšine (86,5%) respondentov vôbec nič neprekáža na tejto elektrárni. Chalupári sú horšie informovaní než Vrbovčania o plánovanej výstavbe veternej elektrárne. Vo výstavbe veternej elektrárne vidia skôr negatíva. S výstavbou veternej elektrárne väčšina chalupárov súhlasí, pričom bez výhrad súhlasí polovica z nich.

Na hodnotenie vplyvu VE na rekreáciu a cestovný ruch z hľadiska počtu návštevníkov nie sú k dispozícii žiadne oficiálne metodiky, podľa ktorých ba sa uvedený vplyv mohol objektívne a hodnoverne vyhodnotiť. Tento vplyv by bolo možné posúdiť len na základe dlhodobého monitorovania návštevnosti územia v etape pred výstavbou VE a počas prevádzky VE. V tomto prípade nie je možné vplyv predpokladať bez skutočných výsledkov monitorovania, ktoré nie sú k dispozícii. Veterný park môže mať aj pozitívny vplyv na rozvoje CR - môže sa stať technickou atraktvitou územia, tak ako mnohé iné technické zaujímavosti vo svete.

Vplyv na nehnuteľný majetok – nie je predmetom hodnotenia vplyvov na ŽP. Navrhovateľ prikladá vyjadrenie NARKS - Národná asociácia realitných kancelárií k tvorbe ceny nehnuteľností.

Pohľadová mapa bola odsúhlasená v súlade s podmienkami uvedeným v rozsahu hodnotiacej správy.

V kap. 6.2.1. je navrhnuté opatrenie zosúladíť navrhovanú činnosť s územným plánom VUC. Táto pripomienka nie je nedostatkom posudzovania vplyvov na životné prostredie. S otázkou súladu alebo nesúladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou sa musí vysporiadať povoľujúci orgán. V procese posudzovania sa súlad alebo nesúlad s ÚPN môže len konštatovať. Navrhovanú činnosť možno odporučiť na realizáciu i v tom prípade, ak nie je v súlade s platnou ÚPN. Územný plán je živý dokument, o zmene ktorého rozhoduje obec, prípadne VÚC a ktorý má slúžiť rozvoju územia a nie k jeho stagnácii.

Podrobnosť spracovania jednotlivých kapitol správy o hodnotení sa podriaďuje vždy významu kapitoly vo vzťahu ku konkrétnemu územiu a problematike, čo je potom premietnuté aj do hodnotenia vplyvov. Preto sú kapitoly, ktoré spracovateľ považoval za dôležité, alebo ktoré sa ukázali za dôležité v rámci prerokovania zámeru, rozpracované podrobnejšie a tie, ktoré sa v kontexte témy ukazujú za menej dôležité, alebo okrajové sú spracované menej podrobne. Dotknuté územie v kontexte navrhovanej činnosti je rôzne

chápané z pohľadu hodnotenia jednotlivých vplyvov. Napr. pri hlukovej záťaži to môže byť vplyv do cca 300 - 500 m od navrhovanej VE, pri zábere pôdy plocha 20x60 m, pri vplyvoch na pôdny edafón je to prakticky územie 20x60m, pri vplyvoch na vtáctvo územie o ploche niekoľko desiatok až stoviek m². Tak boli aj jednotlivé vplyvy posúdené.

Návrh monitoringu je dostatočný pre stupeň prípravy investície. V ďalšom stupni prípravy má orgán ochrany prírody možnosť spodrobniť požiadavky na monitoring, čo koniec koncov mohol urobiť aj v rámci prerokovania správy o hodnotení.

Vplyvy na nehmotné hodnoty krajiny uvedené v kap. 6.1.10.

Nakladanie s vyťaženou zeminou z výkopu – uvedené v kap. 4.2.3. Odpady

Opatrenia sú popísané dostatočne, vzhľadom na stav prípravy projektu.

Postup odstránenia VE je na str. 18 správy o hodnotení, adekvátny stupňu prípravy projektu.

Návrh revitalizácie plôch je predčasné komentovať v tomto štádiu prípravy projektu. Odporúčame doplniť vypracovanie projektu rekultivácie dotknutých pozemkov do opatrení.

Prieskum verejnej mienky nemôže zahŕňať stanoviská kopaničiarskych osád. Vylučuje to metodika spracovania prieskumu. Stanoviská mohli obyvatelia doručiť v rámci prerokovania správy o hodnotení. Názory chalupárov sú v prieskume zohľadnené.

Mnohé doručené pripomienky sa týkajú pochybení v písaní číslu a aktuálnosti informácií – zívisa od zdrojov, z ktorých boli čerpané. Tieto pripomienky boli vysvetlené na verejnom prerokovaní, ide o údaje, ktoré neovplyvňujú celkové hodnotenie.

Cesty sú verejné nie sú majetkom navrhovateľa ani nebudú. Ide o existujúce cesty, ktoré budú so súhlasmom ich správcu upravené.

Prieskum verejnej mienky bol vypracovaný profesionálne odbornou firmou. Metodika prieskumu nedovoľuje zahŕňať rôzne stanoviská, tak ako to požadujú pripomienkujúci.

K variantným riešeniam neboli v rámci prerokovania zámeru pripomienky, varianty pre správu o hodnotené boli potvrdené v rámci určenia rozsahu hodnotenia.

Riešenie námrazy na VE je súčasťou technologického riešenia a konštrukcie VE, zabezpečuje ho výrobca. Je to štandardné riešenie používané aj v iných lokalitách aj v zahraničí, kde majú s prevádzkou VE dlhoročné skúsenosti.

V kap. 6.2.1. je navrhnuté opatrenie zosúladíť navrhovanú činnosť s územným plánom VUC. Táto pripomienka nie je nedostatkom posudzovania vplyvov na životné prostredie. S otázkou súladu alebo nesúladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou sa musí vysporiadať povoľujúci orgán. V procese posudzovania sa súlad alebo nesúlad s ÚPN môže len konštatovať. Navrhovanú činnosť možno odporučiť na realizáciu i v tom prípade, ak nie je v súlade s platnou ÚPN. Územný plán je živý dokument, o zmene ktorého rozhoduje obec, prípadne VÚC a ktorý má slúžiť rozvoju územia a nie k jeho stagnácii.

Zásah do krajiny je dostatočne vyhodnotený v kap. 6.1.3. Vplyv na krajinu predstavuje najvýznamnejší vplyv, tak je aj tento vplyv vyhodnotený. Predstavu o vplyve na krajinu najlepšie sprostredkúvajú fotografie s vizualizáciou veterálnych elektrární z rôznych pohľadov, a vzdialenosť a ich porovnanie s fotografiami bez VE, pretože vplyv na krajinu sa prejavuje vo vizuálnom vplyve. Ide o vplyvy vizuálne. A toto hodnotenie platí aj vo vzťahu k CHKO Bílé Karpaty.

Súčasťou správy o hodnotení je aj hodnotenie rizík z hľadiska ochrany zdravia ľudí (J. Hamza, 2008). Pripomienkujúci uvádzal tie isté zdroje informácií, odborné publikácie lekárov a výskumu, ktoré sú uvedené spracovateľom tohto hodnotenia a pri hodnotení boli zohľadnené.

Štandardy uvádzané v pripomienkach nie sú záväzné, je na zvážení spracovateľa, či limity uvedené v nich použije pri hodnotení. Navrhované činnosť je v súlade s platnými predpismi na území SR .

Mnohí obyvatelia vyjadrili podporu výstavbe VE na Vesnom vrchu na verejnom prerokovaní.

Záver navrhovateľa

Správa o hodnotení je spracovaná na dostatočnej úrovni poznania projektu. Identifikované vplyvy celkovo hodnotíme ako málo významné. Navrhovaná činnosť je v súlade s platnými predpismi na území SR, najmä predpismi na ochranu zdravia ľudí, predpismi ochrany

prírody, záujmami obce Vrbovce. Vplyvy na životné prostredie za definovaných podmienok sú priateľné. Na zmiernenie vplyvov sa navrhujú opatrenia, ktoré je potrebné pri ďalšej príprave projektu akceptovať. Preto odporúčame navrhovanú činnosť realizovať.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI VRÁTANE ZDRAVIA

Za nosné vplyvy výstavby, prevádzky a likvidácie Veterného parku Myjava, lokalita Vesný Vrch možno považovať vplyvy na obyvateľstvo a krajinu vrátane chránených území. Týmto vplyvom je v posudku venovaná zvýšená pozornosť.

V rámci predikcie vplyvov bude popis nasledovný:

- ako veterný park, v tom prípade sa jedná o veterné elektrárne, prístupovú komunikáciu, podzemné/nadzemné elektrické vedenie spolu
- ako samostatné časti veterného parku (veterné elektrárne, prístupovú komunikáciu, podzemné/nadzemné elektrické vedenie).

Vplyvy na obyvateľstvo

Zdravotné riziko veterných elektrární je spojené s etapou prevádzky. Je procesom zhodnocovania pravdepodobnosti a závažnosti škodlivých vplyvov (situácií), ktoré môžu vzniknúť u ľudí, alebo v životnom prostredí v dôsledku expozície zdrojov rizík za definovaných podmienok. Pre hodnotenie vplyvov na zdravie je východiskovým podkladom akustická hluková štúdia vypracovaná Klubom ZPS vo vibroakustike, s. r. o., Žilina (2008). Z uvedenej štúdie vyplýva, že na základe merania existujúcej situácie (pred realizáciou) prípustné hodnoty (PH) hluku vo vonkajších priestoroch v obytnom území kategórie II. pre denný, večerný a nočný čas prípustné hodnoty neboli prekročené.

Navrhovaná veterná elektráreň neprodukuje chemické škodliviny, a teda nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia. Do úvahy prichádzajú fyzikálne faktory podieľajúce sa na kvalite života obyvateľstva. Na základe hlukovej štúdie boli posúdené zdravotné riziká hluku, infrazvuku a ultrazvuku pre obyvateľstvo a okolie zo stacionárnych zdrojov hluku. Ďalším obťažujúcim prvkom na posúdenie rizika veterných elektrární bol tzv. „stroboskopický efekt“. Analýzy preukázali, že predpokladaný hluk, infrazvuk, ultrazvuk neprekročili prípustné hladiny podľa platných noriem, čo je zatiaľ jediným objektívnym meradlom. Zároveň ale platí, že zmena týchto fyzikálnych veličín môže spôsobať mnohé subjektívne potiaže. Zdravotnému riziku veterných elektrární je vo svete venovaná pozornosť a dnes sa už môžeme opierať o množstvo informácií, ktoré dokazujú škodlivosť veterných parkov na zdravotný stav obyvateľov žijúcich v ich bezprostrednom okolí. Tieto analýzy sú ale zatiaľ náhodné a chýba dlhodobý výskum účinkov hluku, infrazvuku a ultrazvuku, preto je objektívnejšie považovať tieto analýzy za podporné stanoviská k analýze zdravotného rizika. Netreba ich preceňovať, ale ani podceňovať. Z týchto dôvodov, ako aj v dôsledku nešpecifických účinkov hluku a infrazvuku, niektoré pramene odporúčajú dodržovať bezpečnú odstupovú vzdialenosť veterných elektrární od obydlia 0,3 - 1 km, konzervatívne odporučená vzdialenosť je až 2,3 km.

Z toho vyplýva, že veterné elektrárne VT2 a VT3, ktoré sú umiestnené vo vzdialosti cca 350 m od osady Povačovci, môžu vytvárať subjektívny pocit, že budú mať za následok vznik zdravotného rizika. Nakoľko sa VT1 nachádza vo vzdialosti cca 700 m od osady Grapy, môže sa aj tu prejavíť pocit ohrozenia u senzitívnych ľudí.

Výstavba, prevádzka a likvidácia prístupovej komunikácie, podzemného/nadzemného elektrického vedenia nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov.

Výstavba veterného parku nebude mať priamy vplyv na sociálno-hospodárske prostredie obyvateľov, nakoľko nevytvorí nové pracovné miesta. Prevádzka veternej elektrárne prispeje do rozpočtu obce vo forme daní a príspevku z vyrbanej elektrickej energie.

Z hľadiska faktora pohody pre obyvateľov žijúcich v blízkosti veterných elektrární sa musí tiež zohľadniť aj jeho dočasné narušenie v období výstavby a likvidácie, to zvýšenou frekvenciou prejazdu nákladných áut a s tým spojeným nárastom hlučnosti a prašnosti.

Faktor pohody je v prípade prevádzky veľmi ovplyvnený aj subjektívnym faktorom – vnemom zmenenej scenérie a krajinného rázu.

Na zistenie ovplyvnenia faktorov pohody bol v rámci správy o hodnotení vykonaný prieskum verejnej mienky, a to na vzorke 340 respondentov z obce Vrbovce a jej okolia a 19 chalupárov. Prieskum sa týka všetkých troch plánovaných lokalít – Ostrého vrchu, Vesného vrchu a Poľany (v ďalšom sú uvádzané iba odpovede relevantné pre Vesný vrch).

Sumárne boli výsledky z obce Vrbovce nasledovné:

- Viac než tri pätiny opýtaných (63,8 %) vedia o plánovanej výstavbe veternej elektrárne na Vesnom vrchu.
- Respondentom by neprekážala zmena scenérie na Vesnom vrchu v dôsledku výstavby veternej elektrárne. Neprekáža to viac než dvom tretinám (68,8 %) oslovených. Menej než päťtiny (16,5 %) opýtaných by to prekážalo a viac než 10 % (12,1%) sa nevedelo vyjadriť.
- Viac než štyri pätiny (85,6 %) opýtaných súhlasia s plánovanou výstavbu veternej elektrárne na Vesnom vrchu. Viac než tri štvrtiny (78,5 %) oslovených s nimi súhlasia bez výhrad. Absolútne s nimi nesúhlasí 8,8 % respondentov. Výhrady majú respondenti najmä v súvislosti s hlukom, zmenou scenérie a narušením prírody.
- Najväčšia časť oslovených, tri pätiny (59,7 %), nevidí žiadne negatíva výstavby veternej elektrárne v uvedených lokalitách. Viac než päťina (22,9 %) opýtaných uviedla, že za negatívum výstavby veternej elektrárne v troch uvedených lokalitách považuje narušenie scenérie a takmer päťina (18,8 %) hluk, ktorý spôsobuje prevádzka veternej elektrárne. Viac než 10 % respondentov uviedlo aj nasledujúce negatíva: môže sa narušiť súčasná rovnováha fauny a flóry (13,5 %) a pri výstavbe veternej elektrárne sa začaží krajina (10,3 %).
- Možno konštatovať, že pozitíva výstavby veternej elektrárne vidia respondenti v menšom začažení životného prostredia a v tom, že sa elektrická energia vyrobí doma. Ako ďalšie pozitíva uviedli respondenti, že to bude predstavovať prínos pre obec (najmä finančný) a že bude viac elektriny a bude lacnejšia.

Prieskumu sa zúčastnilo 19 chalupárov, ktorí majú v okolí Vrboviec chalupy:

- Títo sú horšie informovaní, ako Vrbovčania a o plánovanej výstavbe veternej elektrárne na Vesnom vrchu vie 8 z nich.
- Zmena scenérie na Ostrom a Vesnom vrchu rovnakému počtu chalupárov prekáža (8) a rovnakému počtu neprekáža (8).
- S výstavbou veternej elektrárne súhlasí štrnásť chalupárov, pričom bez výhrad súhlasí polovica z nich. S výstavbou absolútne nesúhlasia štyria chalupári.
- Negatíva plánovanej výstavby vidia najmä v zmene scenérie (10) a narušení súčasnej rovnováhy fauny a flóry (10). Obavy sa týkajú aj hluku (8) a začaženia krajiny pri výstavbe (6). Za najdôležitejšie negatívum výstavby veternej elektrárne považujú narušenie scenérie (4), možnosť narušenia rovnováhy fauny a flóry (4), prípadne hluk (3). Žiadne negatíva plánovanej výstavby nevidia štyria chalupári.
- Trinásti chalupári uviedli, že im prekáža existujúca veterná elektráreň na Ostrom vrchu, pričom ako dôvod niektorí z nich uviedli narušenie scenérie (3), narušenie krajiny (1) a nízku produkciu veternej elektrárne (1).
- Pozitíva plánovanej výstavby vidia v príležitosti pre domáčich podnikateľov (8), v menšom začažení životného prostredia, pretože netreba dovážať suroviny (7) a v tom, že sa elektrická energia vyrobí doma (6). Žiadne pozitíva plánovanej výstavby nevidia piati chalupári.
- Keď sa porovná počet negatív a pozitív, ktoré chalupári uviedli, možno konštatovať, že u chalupárov prevládajú negatíva nad pozitívami z výstavby veternej elektrárne.
- Obavy v súvislosti s výstavbou a prevádzkou veternej elektrárne má 10 chalupárov.

Aj keď uvedený prieskum, ako ktorýkoľvek iný, odráža spektrum názorov iba určitej vzorky obyvateľov obce Vrbovce, resp. chalupárov, je z prieskumu zrejmý rozdielny postoj týchto dvoch skupín, keď chalupári majú oveľa vyšší záporný postoj a väčšie obavy z výstavby veterného parku. Tieto dve skupiny ale zároveň odrážajú súčasné špecifikum myjavských obcí, ktorým je vymieranie obyvateľov z kopanic, resp. ich odchod do miest a tým

uvoľňovanie domov pre ľudí, ktorí sem na jednej strane prichádzajú za oddychom (tzv. „druhé bývanie“), ale na druhej strane sú to práve oni, ktorí sa zasluhujú o to, že typické myjavské kopanice sa nestávajú opuštenými a prázdnymi a nadalej dotvárajú krajinný ráz tohto územia. Je zaujímavé, že prieskum odráža túto odlišnosť aj napriek tomu, že počet opýtaných chalupárov je neadekvátnie nízky voči skutkovému stavu vlastníctva nehnuteľnosti v obci.

Výstavba, prevádzka a likvidácia prístupovej komunikácie, podzemného/nadzemného elektrického vedenia nebude mať významný vplyv na pohodu obyvateľov.

K celkovému negatívному obrazu o vplyvoch veterného parku na pohodu obyvateľov treba zarátať aj vyslovenie nesúhlasu zo strany obyvateľov a chalupárov (objektívne treba konštatovať, že skôr chalupárov), ktorý je nemenný už od r. 2006. Proti realizácii veterného parku vzniklo aj občianske združenie „Krajina bez vrtúl“.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nepredpokladá sa významný negatívny vplyv veterného parku v etape výstavby, prevádzky alebo likvidácie na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Tento vplyv sa nepredpokladá ani pre štyri veterné elektrárne, ani pre prístupovú komunikáciu a podzemné/nadzemné elektrické vedenie.

Vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Vplyvy veterného parku na klimatické pomery sa nepredpokladajú ani v jednej etape jeho realizácie.

Negatívne vplyvy na ovzdušie sa predpokladajú počas výstavby a prevádzky, a to zvýšenou prašnosťou pri deštrukcii pôdneho krytu v priebehu výkopových prác a pri betónovaní základov, emisiami z nákladných áut a stavebných mechanizmov. V prípade negatívnych vplyvov na ovzdušie je rozdiel medzi obom variantami, keď vplyvy varianty 1 sú významnejšie. Ale významnosť je tu relatívna, pretože vplyvy sú dočasné a krátkodobé.

Počas prevádzky má veterný park dlhodobé pozitívne vplyvy vzhľadom na spôsob výroby elektrickej energie bez produkcií emisií. Tento vplyv môže získať na významnosti iba kumuláciou s ostatnými zariadeniami na výrobu elektrickej energie.

Vplyvy na vodné pomery

Nepredpokladá sa významný negatívny vplyv veterného parku v etape výstavby, prevádzky alebo likvidácie na povrchové a podzemné vody.

Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd sú havarijné situácie, ktoré môžu nastať pri výstavbe veternej elektrárne resp. oprave prevodovky s následným únikom ropných látok. V tomto prípade je relevantné hovoriť o rizikách a nie o vplyvoch.

Vplyvy na pôdu

Z hľadiska vplyvov na pôdu je najdôležitejší rozsah jej záberu.

Realizácia veterného parku si vyžiada trvalý záber $14\ 643\ m^2$ ($6\ 841\ m^2$ spevnené plochy pri veterných elektrárnach a $7\ 802\ m^2$ pre prístupovú komunikáciu) poľnohospodárskej pôdy evidovanej v katastri nehnuteľností ako orná pôda.

Pri výstavbe spevnených komunikácií a spevnených plôch pre jednotlivé veterné elektrárne bude realizovaná skrývka ornice do hĺbky 0,3 m, ktorá bude následne využitá na rekultiváciu okolia; nepoužitý zostatok bude odvezený na skládku. Súčasťou zámeru bude záber pôdy a skrývka ornice rozšírená o zemné 22 kV vedenie, ktorým bude veterný park napojený na meraciu stanicu s dĺžkou vedenia cca 10,5 km. V tomto prípade variant č. 1 vykazuje významnejšie vplyvy (tieto vplyvy sú dočasné).

V etape prevádzky veterného parku môže prísť podľa odhadov pri maximálnej prevádzkovej nehode, keď dôjde k úniku celého prevádzkového objemu olejov veternej turbíny do pôdy, k zamoreniu cca $5\ m^3$ povrchovej vrstvy pôdy o mocnosti do 20 cm na ploche menšej ako $100\ m^2$. Okrem potenciálnej havarijnej situácie, nie je predpoklad iných vplyvov na pôdu.

Vplyvy na flóru, faunu a biotopy

Predikcia vplyvov na flóru je podmienená tou skutočnosťou, že celý veterný park je plánovaný na ornej pôde.

Preukázateľné sú len vplyvy súvisiace s výstavbou veterných elektrární na flóru, súvisiace s jej likvidáciou na mieste výstavby. V tomto prípade je menej vhodný variant č. 1, ktorý flóru

v mieste zakladania likviduje (tieto vplyvy sú dočasné). Z dôvodu výstavby veterného parku nie je potrebný výrub drevinej vegetácie

Prvý a druhý variant navrhovanej činnosti sa líšia v napojení veterného parku na verejnú rozvodovú sieť. Na základe informácií, ktoré sú k dispozícii sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na vegetáciu. Pri inventarizácii bol kladený dôraz na výskyt rastlínnych druhov národného a európskeho významu, chránených druhov rastlín, biotopov národného a európskeho významu. Na lokalite neboli zistené druhy rastlín národného a európskeho významu.

Vo vzťahu k prevádzke je vhodnejší variant č.1 s vybudovaním nového podzemného 22 kV vedenia.

Nepredpokladá sa ani vplyv na flóru v okolí veterného elektrárne, nakoľko činnosť nie je zdrojom emisií, a teda v tomto prípade nemôžeme hovoriť ani o synergickom efekte.

Vplyvy na faunu je potrebné hodnotiť podľa jednotlivých skupín živočíchov.

Vplyv samotnej výstavby a likvidácie veternej elektrárne bude mať na vybrané skupiny živočíchov len krátkodobý vplyv, spojený s deštrukčnou činnosťou pri zemných a montážnych prácach. Tieto krátkodobé aktivity, pri ktorých nevyhnutne príde k fyzickej likvidácii biotopov výrazne nezasiahnu do stability populácií sledovaných druhov. Ako už bolo uvedené pri flóre, v etape výstavby a prevádzky je významnejšie zasiahnutá fauna pri variante č. 1.

Samotná prevádzka veternej elektrárne je zdrojom viacerých mechanických, ako aj fyzikálnych javov s rôznym dopadom na spoločenstvá živočíchov bezprostredného aj širšieho okolia veternej elektrárne. Dopad a negatívne pôsobenie týchto javov na jedince a následne aj populácie živočíchov v okolí veternej elektrárne sa nedá popísť paušálne s následným generalizovaním. Vnímanie a reakcia živočíchov na vplyvy činnosti veternej elektrárne je rôznorodá a závisí od schopnosti druhu prispôsobiť sa meniacim sa vonkajším podmienkam.

Vplyv niektorých javov, ako dôsledok činnosti veternej elektrárne, na niektoré skupiny živočíchov nie je doteraz známy a to prevažne z dôvodu, že neboli podrobne študovaný (neexistujú literárne údaje). Preto možno tieto vplyvy na faunu len odhadnúť alebo využiť poznatky zo štúdií z iných, už pracujúcich veterných elektrární vo svete.

Vplyv veternej elektrárne na pôdu faunu sa môže prejaviť počas samotnej výstavby, ale i po jej ukončení:

- Mechanickými zásahmi v najbližšom okolí, čím dôjde k narušeniu povrchu pôdy a rastlinného pokryvu. Bezprostredne môžu byť usmrtené epigeické, alebo edafické druhy pôdnej fauny.
- Bezprostredné usmrtenie je krátkodobý proces, a na miesto usmrtených živočíchov sem z okolia v pomerne krátkom čase imigrujú iní zástupcovia daných druhov (v priebehu niekoľkých mesiacov, maximálne 1 – 2 roky). Treba poznamenať, že takto to prebehne len vtedy, ak nedôjde k zásadnému narušeniu biotopu. Po narušení povrchu pôdy a vegetácie v bezprostrednom okolí, nastúpi sekundárna sukcesia v prvom rade vegetácie a súčasne aj pôdnej fauny. Takýto stav nastane vtedy, ak tento priestor (polomer 50 m) nebude poľnohospodársky využívaný. S najväčšou pravdepodobnosťou tu vznikne ruderálne spoločenstvo rastlín osídlené eurypotentnými druhmi pôdnej fauny (napr. *Porcellio scaber*, *Trachelipus rathkii*, *Alopecosa spp.*, *Erigone spp.*, *Leptophantes spp.*, *Pardosa spp.*, *Opilio parietinus*, *Forficula uaricularia*, *Hypogastrura spp.*, *Folsomia spp.*) plynulo prechádzajúce do lúčneho spoločenstva.

Nepredpokladá sa, že by sa v blízkom okolí uplatnil vplyv činnosti samotných veterných elektrárn na zloženie pôdnej fauny. V sukcesnom procese sa vytvorí charakteristické spoločenstvo eurypotentných druhov (*Aphelenchus spp.*, *Filenchus spp.*, *Aporrectodea spp.*, *Porcellio scaber*, *Trachelipus rathkii*, *Alopecosa spp.*, *Erigone spp.*, *Leptophantes spp.*, *Pardosa spp.*, *Opilio parietinus*, *Forficula uaricularia*, *Hypogastrura spp.*, *Folsomia spp.*, *Agonum spp.*, *Amara spp.*, *Pterostichus spp.*, larvy kováčikov – *Elateridae*, atď.) nezávislé od činnosti veternej elektrárne.

Vplyv na nosáčiky - Coleoptera, obožívelníky - Amphibia, hmyzožravce - Insectivora, dvojitozubce - Lagomorpha, hlodavce - Rodentia, mäsožravce - Carnivora, kopytníky - Artiodactyla dotknutého územia a jeho okolie je možné zhrnúť nasledovne:

- Vplyv hluku vznikajúceho pri prevádzke veternej elektrárne možno považovať za nepodstatný u skupiny živočíchov *Coleoptera, Amphibia, Insectivora*. U druhov systematicky vyšších cicavcov obývajúcich agrocenózu, ako aj lesné biotopy okolia - *Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, Artiodactyla* môže byť hluk rušivým elementom a môže byť dôvodom opustenia potravných a rozmnožovacích stanovišť (niektoré druhy poľovnej zveri).
- Vplyv padajúceho ľadu resp. námrazy padajúcej v dôsledku odstredívych síl z pohybujúceho sa rotora môže negatívne vplývať okrem iných skupín živočíchov (hniezdiace vtáky) najmä na raticovú zver (*Artiodactyla*) pasúcu sa v okolí a to formou jednak priameho poranenia po zásahu ľadom alebo formou straty pokoja. To má význam najmä v čase gravity a starostlivosti o mláďatá u týchto druhov zvierat. Stres ako dôsledok častého rušenia (hlukom a padajúcim ľadom) môže spôsobiť opusťenie stanovišť a migráciu, v horšom prípade zníženie natality z dôsledkom poklesu hustoty lokálnej populácie.
- Vplyv infrazvuku a vibrácií pri činnosti veternej elektrárne možno považovať u sledovaných skupín živočíchov (*Coleoptera, Amphibia, Insectivora, Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, Artiodactyla*) za nedostatočne preskúmaný. Aj keď niektoré druhy zo sledovaných skupín dokážu vnímať a reagovať na vlnové dĺžky na úrovni infrazvuku a vibrácií nie je dostatočné známy dôsledok týchto vlnení na živočíšstvo okolia veterného parku, tak aby sa dali definovať obmedzenia prevádzky elektrárne.
- Vplyv stroboskopického efektu, ktorý vzniká dlhodobým prerošovaním svetla (slnečného svitu) listami rotora elektrárne najmä v mesiacoch, kedy je slnko nízko nad obzorom (jeseň, zima) je pozorovaný u poľovnej zveri (*Artiodactyla*), na čo upozornili viaceré pozorovania odborníkov v tejto problematike. Vplyv stroboskopického efektu viedie k narušeniu prirodzeného správania, nepredvídaným a nekontrolovatelným reakciám s následným narušením migračných trás alebo komunikačných koridorov. Podobne ako pri nadmernom hluku sa zvieratá rozhodnú vyhľadať menej stresujúce životné podmienky. Pozorovaný bol však aj návrat na pôvodné lokality s prítomnosťou veterných elektrárn, ak sa hlučnosť a stroboskopický efekt stali štandardnou súčasťou životného prostredia.
- Vplyv turbulencie na biotu - Na základe predchádzajúcich výskumov v obdobných geotechnických systémoch, ale aj vychádzajúc z viacerých renomovaných štúdií v tejto problematike môžeme považovať vplyv turbulencie na biotu za pomerne bezvýznamný (stupeň 1). Isté vplyvy možno očakávať na stratifikácii jemnej europlanktonickej fauny (aeroplanktonu), ktorá sa môže v bezprostrednej blízkosti od veternej turbíny narušiť. Pri stratifikácii *Thysanoptera* (osobitne hodnotené) je jasná preferencia istej výškovej hladiny. Pri zvýšenej turbulencii môže dochádzať ku premiešaniu hladín. Ide však o silne lokálny fenomén, ktorý sa ďalej od turbíny vytráca.

Vplyv na avifaunu závisí od informácií získaných počas inventarizácie pri použití dát z celého obdobia dvojročného monitoringu 2006 - 2008. Zo všetkých zaznamenaných druhov je 5 zaradených medzi druhy európskeho významu (Vyhláška MŽP č. 24/2003 Z. z.), 9 druhov je zaradených do červeného zoznamu v kategórii LR (blízko ohrozenia), z toho je 5 druhov hniezdičov, ostatné boli zaznamenané jeden krát počas obdobia migrácie (bocian čierny, sokol myšiar, sokol rároh, kaňa sivá).

Vesný vrch sa nachádza mimo hlavných migračných trás vtákov. Na základe vykonaných štúdií a poznatkov zistených zo sledovania výšky a smeru preletov počas migrácie a pri miestnych presunoch vtákov predpokladáme, že počas jarnej a jesennej migrácie sa budú vtáky stáhujeť sa nad a v okolí masívov Poľany (kde je taktiež plánovaný veterný park), Ostrého vrchu (kde sa nachádza jedna veterná turbína) a Vesného vrchu vyhýbať (kvôli zvuku a vibráciám rotorov, vizuálnemu zaregistrovaniu nebezpečenstva) veternému parku a budú ho obletevať. Dravce, ktoré v okolí plánovaných veterných parkov liovia potravu a zdržiavajú sa preto na lokalite dlhšie obdobie, sú vystavené relatívne vyššiemu riziku kolízie. Platí to najmä pre mladé jedince po opuštení hniezda, ktoré nevedia ešte dobre lietať. U

starších jedincoch bola pozorovaná habituácia na vplyv veterných parkov a riziko kolízii sa u nich zníži niekoľko rokov po výstavbe veterných parkov. Počas zlej viditeľnosti (hmla, nízka oblačnosť), silných poryvov vetra a v noci je riziko, že vtáky sa veternému parku nevyhnú a môže dôjsť k zrážkam. Miera výskytu týchto javov sa dá predpovedať len čiastočne a možnosť zrážky sa preto nedá stanoviť exaktne.

Na lokalite Vesný vrch a v jej širšom okolí je zistená miera migrácie nízka. Počas migrácie bol zaznamenaný len jeden väčší kŕdeľ husí (172 jedincov) preletujúci v smere od juhu na sever západne od Ostrého vrchu vo výške 500 m a jeden menší (30 jedincov) preletujúci v rovnakom smere ale juhozápadne od Vesného vrchu vo výške cca 120 m. V širšom priestore migrujú prevažne druhy spevavcov, ktoré nevyužívajú na migráciu jasné migračné koridory, ale migrujú v malých kŕdloch využívajúc najmä potravnú ponuku v krajinе počas migrácie. V dôsledku nízkej miery migrácie ako aj malého rozsahu veterného parku sa predpokladá len minimálny vplyv veterného parku na migrujúce druhy.

Taktiež z hľadiska zimovania nie je Vesný vrch významnou lokalitou. Zaznamenaná početnosť druhov ako aj jedincov vtákov je na lokalite počas zimy nízka; počas zimného obdobia tu neboli zaznamenané žiadne ohrozené druhy. Z dravcov, u ktorých je vyššie riziko kolízie s turbínou, boli v zime zaznamenané myšiak lesný (*Buteo buteo*) a kaňa sivá (*Circus cyaneus*). Počas migrácie a počas zimovania nie sú zaznamenané druhy vtákov viazané na lokalitu Vesný vrch. Prípadná nižšia miera využívania v blízkosti veterného parku Vesný vrch vtákmi nebude mať na priebeh migrácie alebo zimovania týchto druhov negatívny vplyv.

Zastavaná plocha už nebude môcť byť využitá druhmi, ktoré hniezdili na zemi v tráve (napr. *Alauda arvensis*, *Crex crex*). Dostupnosť podobných biotopov v okolí veterného parku je však dostatočná a neohrozí populácie týchto druhov. Počas hniezdenia vtáky vyskytujúce sa na sledovanom území a v jeho okolí využívali toto územie hlavne ako potravný a hniezdzny biotop.

Pri kumulatívnom dopade všetkých štyroch plánovaných turbín v lokalite Vesný vrch má územie, v ktorom budú vtáky počas hniezdenia vyušované počas zberu potravy a kŕmenia mláďat, rozlohu asi 2 km². Zo zistených druhov sú najcitlivejšie na rušenie stehlíky (rod *Carduelis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), strnádka žltá (*Emberiza citrinell*), príhliaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*).

Z druhov zistených počas hniezdneho obdobia je pri niektorých druhoch známa habituácia (prispôsobenie) na rušiace vplyvy veterných turbín. Jedná sa najmä o druhy otvorenej krajiny škovránok poľný (*Alauda arvensis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*). Známe sú však aj prípady, keď sa tieto druhy vplyvu veterných turbín neprispôsobili. Podobne aj pri dravcoch myšiak lesný (*Buteo buteo*) a sokol myšiar (*Falco tinnunculus*) bola habituácia v niektorých prípadoch pozorovaná, v iných prípadoch potvrdená nebola. Pravdepodobne záleží od kvality biotopov v mieste veterného parku a v jeho okolí, ako aj od individuálnych preferencií jedincov týchto druhov. Sekundárny negatívny vplyv rušenia v prípade habituácie je zníženie prahu ostražitosť (vplyvom hluku a vplyvom pohybu listov rotoru), čo môže zvýšiť prirodzenú mortalitu jedincov v dôsledku predácie, tento vplyv však nie je zatiaľ spoľahlivo preskúmaný. Trvalý negatívny vplyv rušenia s následným opustením lokality alebo znížením početnosti v blízkosti veterného parku bol popísaný najmä u druhoch pinka lesná (*Fringilla coelebs*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), penica hnedokrídla (*Sylvia communis*), u ktorých nebola habituácia potvrdená. U týchto druhov sa predpokladá čiastočný pokles hniezdnej denzity v okolí veterného parku, čo však neohrozí miestne populácie týchto druhov.

Z druhov európskeho významu sa v mieste navrhovaného veterného parku zistili globálne ohrozený chriašteľ poľný (*Crex crex*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*) - zistený mimo hniezdne obdobie, hniezdenie je ale pravdepodobné.

Chriašteľ poľný (*Crex crex*) je viazaný na trávne porasty alebo úhory. Je len málo údajov o vplyve veterných elektrární na tento druh, nakoľko v západnej Európe patrí medzi vzácne a ohrozené druhy. Na Slovensku je hodnotený ako takmer ohrozený druh, jeho populácia aj areál na Slovensku rastie. Možný negatívny vplyv je pravdepodobný u chriašteľa poľného (*Crex crex*) ako aj u prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*) najmä v dôsledku akustického rušenia. Na akustické rušenie sú citlivé najmä druhy, ktorých hlasová frekvencia sa kryje s

frekvenciou hluku vydávaného veternov elektrárňou. Problémom sa javí predovšetkým akustické maskovanie, keď zvukové frekvencie elektrárne prekrývajú hlasové prejavy niektorých druhov vtákov, ktoré sa ozývajú na podobných frekvenciach. V celom sledovanom území bolo zistených v hniezdom období v roku 2006 dvadsať chrapkajúcich samcov chriašteľa polného. Z toho 4 sa nachádzali priamo na navrhovanej lokalite výstavby veterného parku Vesný vrch. V nasledujúcom roku sme zaznamenali na Vesnom vrchu jedného volajúceho samca. V prípade výstavby veterného parku v navrhovanom rozsahu môže v najhoršom prípade dôjsť k opusteniu biotopov v blízkosti veterného parku, vzhľadom k malému rozsahu plánovaného veterného parku, dostatku vhodných biotopov chriašteľa polného v širšom okolí a za predpokladu realizácie navrhovaných zmierňujúcich opatrení to miestnu populáciu tohto druhu neohrozí.

Z uvedených dôvodov môžeme považovať vplyvy na avifaunu ako málo významnú.

Hlavné negatívne *vplyvy na netopiere* predstavuje priame usmrcovanie jedincov, strata lovných habitatov, bariérový efekt a prerušenie letových koridorov. Netopiere patria medzi živočíchy s malou únikovou vzdialenosťou (pri porovnaní s dennými druhami živočíchov), miera návyku na rušivé podnety je ale málo preskúmaná, preto nie je možné jednoznačne stanoviť, aký bude mať rušenie výstavbou, prevádzkou a likvidáciou veterného parku Myjava – Vesný vrch dopad na jednotlivé druhy.

Podľa pozorovaní daná lokalita neleží priamo na migračnej trase netopierov, čím sa potenciálny negatívny efekt na jednotlivé populácie minimalizuje (pri tom je potrebné mať na zreteli, že všetky druhy netopierov sú u nás chránené).

Vesný vrch - biotop možno začleniť k Lk 1 Nížinne a podhorské kosné lúky 3521100 Ovsíkové lúky nížinné a podhorské, ale bez existencie významných druhov. Celkovo sú vplyvy na biotopy obdobné ako u vplyvov na flóru.

Vplyvy na krajinu

Vplyv na krajinu patrí medzi najvýznamnejšie vplyvy výstavby veternov elektrární na životné prostredie.

Veterné elektrárne v každom prípade preberajú dominantné postavenie v krajine, z tohto pohľadu ostatné vertikálne prvky v krajine majú podradné postavenie. Zásah do krajinného rázu v danom území je nepopierateľný.

Krajina navrhovanej realizácie predstavuje scenériu tvorenú vrchovinovým rázom reliéfu Bielych Karpát, ktorý sa v severných častiach územia mení na silne členitý reliéf. Územie navrhovanej výstavby a jeho scenéria je výsledkom dlhodobého krajinného vývoja. V scenérii okolitej krajiny dominuje poľnohospodársky využívaná krajina striedajúca sa s lesnými komplexmi. Predmetné územie je voľné, bez porastov.

Z hľadiska štruktúry a využívania krajiny dominuje v hodnotenom území poľnohospodársky využívaná krajina striedajúca sa s lesnými komplexmi doplnená líniovými prvkami (cestnými komunikáciami). Súčasné využitie a funkčná hodnota územia budú zmenené minimálne, keďže veterný park nezaberie väčšie množstvo z celkovej poľnohospodárskej pôdy v dotknutom území.

Realizáciou výstavby veternov elektrární sa zmení štruktúra prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v priamo dotknutom území (plocha zastavaná jednotlivými stavebnými objektmi), no výstavbou navrhovanej činnosti dôjde najmä k zásahu do scenéria krajiny, ktorá bude ovplyvnená dominanciou veternov elektrární v území. Navrhované elektrárne vytvoria nové výškové dominanty, ktoré bude vzhľadom na charakter reliéfu a svoju výšku viditeľné z pomerne veľkej vzdialenosťi a to aj zo strany Českej republiky, čo môže byť obyvateľmi chápané rôzne.

Vnímanie výrazných vertikálnych prvkov v členitej krajine s absenciou výraznejších vertikálov sa liší v závislosti od vnímania pozorovateľa a jeho momentálneho psychického rozpoloženia (niekoho ruší, inému nahradza chýbajúci rozmer). Napriek individuálnemu, subjektívному hodnoteniu tohto prvku možno konštatovať, že zakomponovaním veternov elektrární do dotknutého územia dochádza k vzniku nového krajinného znaku, ktorý je svojou veľkosťou a tvarom v krajine nový a dominantný.

Výstavba, prevádzka a likvidácia prístupovej komunikácie, podzemného/nadzemného elektrického vedenia nebude mať významný vplyv na scenériu.

Na základe výsledkov posúdenia možno konštatovať, že zmena krajinného rázu v dôsledku realizácie štyroch veterných elektrární v lokalite Vesný vrch v kumulácii s existujúcou a navrhovanou veternov elektrárňou na lokalite Ostrý vrch a ďalšími navrhovanými veternými parkami v oblasti Myjava bude významná. Územie je historicky, etnicky a krajinársky súčasťou myjavsko-bielokarpatských kopanic, ktoré je veľmi hodnotné aj v medzinárodnom meradle.

Výstavba, prevádzka a likvidácia prístupovej komunikácie, podzemného/nadzemného elektrického vedenia nebude mať významný vplyv na krajinný ráz.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

V miestach realizácie veterného parku sa nenachádzajú chránené územia ani ochranné pásma, a preto sa negatívny priamy vplyv navrhovanej činnosti nepredpokladá.

V blízkosti navrhovaného parku sa však nachádza CHKO Biele Karpaty, ktoré môže byť nepriamo ovplyvnené cez zmenu biodiverzity v riešenom území.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Nepredpokladá sa priamy negatívny vplyv veterného parku na územný systém ekologickej stability, nakoľko jeho prvky nie sú v kontakte s dotknutou lokalitou.

V blízkosti navrhovaného parku sa nachádza genofodová lokalita E 34 Údolie Vesného vrchu, ktoré môže byť nepriamo ovplyvnené cez zmenu biodiverzity v riešenom území.

Vplyvy na urbánnky komplex a využívanie zeme

Nepredpokladá sa významný negatívny vplyv navrhovaného veterného parku v etape výstavby alebo likvidácie na urbánnky komplex a využívanie zeme.

V etape prevádzky predpokladáme negatívne vplyvy na existujúci a plánovaný rozvoj cestovného ruchu, a to do miest viditeľnosti veterných elektrární (s dosahom až do Českej republiky, k zrúcaninám hradu Branč).

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladá sa významný negatívny vplyv navrhovaného veterného parku v etape výstavby, prevádzky alebo likvidácie na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Nepredpokladá sa významný negatívny vplyv navrhovaného veterného parku v etape výstavby, prevádzky alebo likvidácie na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Súlad s ÚPD

Navrhovaná činnosť nie je zapracovaná do ÚPD obcí a ÚPD Trnavského kraja.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadneho navrhovaného chráneného vtáčieho územia, územia európskeho významu ani súvislej sústavy chránených území (NATURA 2000). Navrhované VE sa budú nachádzať v území s prvým stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov), mimo navrhovaných území európskeho významu, chránených a navrhovaných vtáčich území a súčasnej sústavy chránených území. V posudzovanom území sa nenachádzajú chránené stromy.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania, vykonaného v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zvážil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, berúc do ohľadu miesto, rozsah, trvanie a povahu navrhovanej činnosti, ako aj súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, úroveň spracovania správy o hodnotení, stanoviská orgánov a organizácií dotknutých navrhovanou činnosťou vrátane orgánov štátnej správy v Českej republike, verejnosti a odborného posudku

sa nedá jednoznačne odporučiť výstavba 4 veterných elektrární vo veternom parku Myjava, lokalita Vesný vrch.

2. Odporúčaný variant

Na základe dôsledného zváženia medzi názorovým spektrom a faktami sa dá odporučiť podmienečne veterný park len s menším počtom veterných elektrární za podmienky dosiahnutia konsenzu na miestnej úrovni a zosúladenia navrhovanej činnosti s ÚPD obcí a Trnavského samosprávneho kraja a za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI. tohto záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov.

Variandy napojenia sú porovnatelné

3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Z výsledkov environmentálneho hodnotenia vyplynuli návrhy opatrení, ktoré je potrebné akceptovať a rešpektovať počas etapy výstavby, prevádzky a likvidácie veterného parku.

Jedná sa o tieto podmienky:

1. zosúladiť navrhovanú činnosť s územnoplánovacou dokumentáciou obcí a VÚC Trnavského kraja, tzn. najmä preukázať potenciál veternej energie v lokalite,
2. rešpektovať územné limity najmä v súvislosti s jestvujúcou líniou infraštruktúrou v dotknutom území,
3. uskutočniť doplňujúci inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum v dotknutom území pre zakladanie stĺpov VE,
4. v ďalšom povoľovacom procese vypracovať oprávnenou organizáciou štúdiu letecko-prevádzkového posúdenia projektu na vplyv leteckých pozemných zariadení vzdušných síl ozbrojených síl Slovenskej republiky umiestnených v plánovanej lokalite výstavby a potvrdenia touto štúdiou, že stavba veterného parku nebude mať negatívny vplyv na letecké pozemné zariadenia vzdušných síl ozbrojených síl Slovenskej republiky,
5. ešte pred prácami na samotnom zámere stavieb veterného parku obrátiť sa vopred na ústredie ŠOP SR Banská Bystrica, resp. na miestne príslušné pracovisko ŠOP SR, aby sa zamedzilo zbytočným investíciám do prípravy dokumentácie zámerov v oblastiach, ktoré nie sú vhodné pre výstavbu veterných elektrární,
6. dokladovať dodržanie prípustných hodnôt hluku, ultrazvuku a vibrácií v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
7. inštalovať len nové zariadenia,

8. zvážiť umiestnenie VE minimálne:
 - 600 m od obývaných území a zariadení živočíšnej výroby (s výnimkou území s osobitnou ochranou pred hlukom minimálne 1000 m),
~~400 m od ucelených lesných komplexov,~~
 - 200 m od prvkov miestneho územného systému ekologickej stability,
 - 150 m od významných prírodných krajinných štruktúr (stromoradia, vetrolamy, okrem prvkov ÚSES),
 - 200 m od vodných tokov a plôch,
9. dodržať ochranné pásma existujúcich elektrických vedení a cestných komunikácií,
10. vykonávať pravidelný servis a technické kontroly zariadení prostredníctvom odbornej servisnej firmy,
11. dbať na bezchybný vzhľad zariadení, zachovanie hladkých línii bez inštalácie ďalších rušivých elementov (vedenia, káble, antény a pod.), pravidelne obnovovať nátery na celom zariadení vrátane spodného tieňovania slúžiaceho na zvýšenie estetického dojmu zariadení umiestnených vo voľnej krajine,
12. zabezpečiť vhodné označenie listov rotora pre zníženie rizika kolízií vtáctva a leteckej dopravy s VE v zhoršených poveternostných podmienkach podľa podmienok stanovených leteckým úradom,
13. pri výstavbe, hlavne pri doprave zariadení na miesto určenia, dbať na ochranu zelene (najmä jednotlivu i v skupinkách rastúcich stromov a krov) a pôdneho krytu a zároveň v čo možno najväčšej miere využiť dopravné trasy mimo obcí,
14. v havarijnom pláne popísť a pri prevádzke zabezpečiť opatrenia pre likvidáciu možných havarijných únikov ropných látok a iných nebezpečných látok počas výstavy a prevádzky,
15. zabezpečiť bezpečné obhospodarovanie okolitej poľnohospodárskej pôdy a pohyb mechanizmov,
16. počas výstavby v prípade potreby zabezpečiť kropenie a čistenie použitých vozoviek,
17. zabezpečiť likvidáciu odpadov počas výstavby a likvidácie v súlade s platnou legislatívou,
18. skrývku vrchnej vrstvy poľnohospodárskej pôdy realizovať mimo vegetačného obdobia,
19. zabezpečiť rekultiváciu staveniska po vybudovaní základov a káblových vedení,
20. vypracovať a po ukončení životnosti realizovať projekt rekultivácie plôch,
21. vykonať opatrenia v súlade so spracovanou Štúdiou letovo – prevádzkového posúdenia navrhovanej činnosti a z nej vyplývajúcich požiadaviek na vybavenie a označenie VE,
22. trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa zákona finančne kompenzovať pri vyňatí pozemkov z pôdneho fondu; s vlastníkmi, resp. užívateľmi okolitých pozemkov uzavrieť dohodu o kompenzáciách (napr. za zmenu pestovaných plodín kvôli zneatráktívneniu dotknutého územia pre citlivé druhy vtáctva),
23. dodržiavať bezpečnostné, technické, technologické a organizačné predpisy týkajúce sa navrhovanej činnosti. Vykonávať pravidelné technické kontroly zariadení podľa odporúčaných smerníc dodávateľa technológie,
24. obzvlášť dodržiavať protipožiarne opatrenia počas výstavby a prevádzky, nakladanie s odpadom podľa platnej legislatívy a vypracovať opatrenia pri potenciálnom havarijnom úniku ropných (oleje a lubrikanty) a iných škodlivých látok v rámci havarijného plánu,

25. z dôvodu presného zistenia ekvivalentnej hladiny akustického tlaku vykonať skušobné merania po inštalácii VE,
26. vypracovať plán monitoringu vtáctva a netopierov a jeho uskutočnenie v dotknutom území počas prevádzky na základe metodiky BACI (Green, 1979) podľa § 39 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
27. okamžite po založení objektu vykonať rekultivačné práce v okolí veterných turbín,
28. po vybudovaní káblových vedení a základov stavebných objektov zabezpečiť rekultiváciu staveniska,
29. nakladanie s odpadmi riešiť podľa platných právnych predpisov a podľa zákona o odpadoch,
30. predchádzať vzniku odpadov ich prednostným zhodnocovaním a recykláciou,
31. dodržiavať zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
32. ďalšie zmeny v skladbe pestovaných plodín navrhnuť na základe monitoringu počas prevádzky veterného parku, v prípade, že by sa zistila zvýšená mortalita v dôsledku pestovania niektorých plodín,
33. 250 m od veterných turbín umiestniť tabule s upozornením na riziko opadávania ľadu,
34. s ohľadom na ochranu vôd - manipuláciu s odpadovými olejmi a náplňami vykonávať iba na spevnených plochách; kvapalné odpady vznikajúce počas prevádzky skladovať v pevných obaloch resp. sodoch požadovanej veľkosti; v prípade úniku látok do okolitého prostredia miesto okamžite sanovať a o nehode vytvoriť záznam v prevádzkovom denníku,
35. zabezpečiť úlohy vyplývajúce z § 16, zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
36. pri spracovaní dokumentácie stavieb je investor povinný dbať o ochranu lesných pozemkov a lesných porastov, spravovať sa pritom uzneseniami § 5 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení

Za najvýznamnejšie skutočnosti, ktoré viedli k nejednoznačnému odporúčaniu celej navrhovanej činnosti môžu byť považované predložené písomné stanoviská ku správe o hodnotení, vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na scenériu a vplyvy na krajinný ráz.

Stanoviská (spolu 36 stanovísk, keď stanovisko Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom môžeme považovať ako stanovisko 4 úsekov štátnej správy:

- súhlas s navrhovanou činnosťou vyjadrielo 6 subjektov (z nich 1 odporúčal realizáciu variantu č. 1)
- k realizácii činnosti bez prípomienok sa nevyjadrielo 11 subjektov
- 1 subjekt žiadal vrátiť správu o hodnotení na doplnenie
- k realizácii činnosti s prípomienkami sa vyjadrielo 7 subjektov, tieto prípomienky obsahovali závažné vyjadrenia, ktoré sa týkali nenaplnenia bodov rozsahu hodnotenia v oblasti kumulatívnych vplyvov a vplyvov na scenériu a krajinný ráz, ďalej vyjadrili nesúhlas s hodnotením vplyvov navrhovanej činnosti na avifaunu, krajinu a územia v systéme NATURA 2000, niektoré z nich žiadajú doplniť poznatky o kumulatívne vplyvy všetkých troch veterných parkov v okolí Vesného vrchu, výsledky pokračujúcej inventarizácie fauny a flóry, dopad na krajinný ráz; z uvedeného vyplýva, že aj keď vo svojom stanovisku výslovne nevyjadrieli nesúhlas s navrhovanou činnosťou, môžeme ich postoj považovať za negatívny

- navrhovanú činnosť ako spornú označil 1 subjekt
- nesúhlas s navrhovanou činnosťou vyjadrilo 10 subjektov

Sumárne môžeme stanoviská zhodnotiť nasledovne:

-
- Poziitívny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 6 subjektov
 - Neutrálny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 11 subjektov
 - Negatívny postoj k vternému parku Myjava, lokalita Vesný vrch má: 19 subjektov
- Významný je aj postoj dotknutých obcí, keď Vrbovce sa zatiaľ nevyjadrili, Brestovec odporúča nulový (nerealizačný variant) a Myjava nezaslala stanovisko.

Predložené stanoviská k správe o hodnotení zahrňovali mnohé veľmi dobré pripomienky, ktoré sú plne akceptované pri záverečnom hodnotení. Určitý rozpor môže byť s týmito pripomienkami:

- Na rozdiel od mnohých stanovísk máme za to, že kumulatívne vplyvy boli čiastočne riešené, a to pri významných skutočnostiach, ktorými sú vplyvy na faunu a v prieskume verejnej mienky; zároveň musíme súhlašiť s tým, že kumulatívne vplyvy na scenériu a krajinný ráz riešené neboli.
- Viacerí vo svojich stanoviskách žiadajú, aby sa spracovatelia riadili „Štandardami a limitmi pre umiestňovanie vterných parkov a vterných elektrární v Slovenskej republike“, tieto sú ale ešte len v štádiu príprav a budú mať odporúčací charakter.
- Pripomienku „V súvislosti s návrhmi vterných parkov v Trenčianskom a Trnavskom kraji bol na MŽP SR odstúpený podnet na vypracovanie štúdie únosnosti Myjavska a severného Záhoria pre vterné elektrárne, ktorá by mala rozpracovať aj „kumulatívny vplyv celého vterného parku Myjava“, tzn. aj nesplnenú požiadavku č. 2 určenú v rozsahu hodnotenia.“ Toto treba považovať za odporúčanie do budúcnosti, nakoľko vypracovanie tejto štúdie je v štádiu posudzovania.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo je najdôležitejším faktorom negatívneho stanoviska blízkosť vterných elektrární k obydliam (ku kopanicam). Vterné elektrárne VT2 a VT3 sú umiestnené vo vzdialosti cca 350 m od kopanice (osady) Povačačovci, VT1 sa nachádza vo vzdialosti cca 700 m od kopanice (osady) Grapy, čo sa môže prejaviť ako pocit ohrozenia u senzitívnych ľudí, najmä ohrozenia zo zdravotného rizika súvisiaceho s hlukom a vibráciami.

Prieskum verejnej mienky, ako ktorýkoľvek iný, odráža spektrum názorov iba určitej vzorky obyvateľov obce Vrbovce resp. chalupárov. Aj z neho, ale predovšetkým z došlých stanovísk a z verejného prerokovania je zrejmý rozdielny postoj týchto dvoch skupín, keď chalupári majú oveľa vyšší záporný postoj a väčšie obavy z realizácie vterného parku. Tieto dve skupiny ale zároveň odrážajú súčasné špecifikum myjavských obcí, ktorým je vymieranie obyvateľov z kopanic resp. ich odchod do miest a tým uvoľňovanie domov pre ľudí, ktorí sem na jednej strane prichádzajú za oddychom (tzv. „druhé bývanie“), ale na druhej strane sú to práve oni, ktorí majú zásluhu na tom, že typické myjavské kopanice sa nestávajú opustenými a prázdnymi a nadálej dotvárajú krajinný ráz tohto územia.

K celkovému negatívнемu obrazu o vplyvoch vterného parku na obyvateľov treba zarátať aj vyslovenie nesúhlasu zo strany obyvateľov a chalupárov (objektívne treba konštatovať, že skôr chalupárov), ktorý je nemenný už od r. 2006. Proti realizácii vterného parku vzniklo aj občianske združenie „Krajina bez vrtú“.

Ďalšou významnou skutočnosťou, ktorá viedla k negatívнемu postoji je vplyv na krajinný ráz a s ním súvisiacu scenériu. Vterné elektrárne v každom prípade preberajú dominantné postavenie v krajinе, z tohto pohľadu ostatné vertikálne prvky v krajinе majú podradné postavenie. Negatívny zásah do krajinného rázu v danom území je nepopierateľný.

Navrhované územie je typické územie s rozptýleným osídlením (laznícke osídlenie, kopanice) a ako také je chránené Európskym dohovorom o krajinе, ku ktorému Slovenská

republika pristúpila a predurčené na rozvoj cestovného ruchu. Z tohto hľadiska je veľmi dôležitá aj záväzná časť ÚPD VÚC Trenčianskeho kraja, v ktorej sa uvádzajú:

- 1.8.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorennej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obci (kopaničiarsky v podhorí Malých a Bielych Karpát, Myjavskej pahorkatiny, poľnohospodársky v nive Váhu a Nitry, vinohradnícky v oblasti Nového Mesta nad Váhom) a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov (slovenský, moravsko-slovácky, nemecký)
- 1.8.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru
- 4.4. rešpektovať dominantné znaky typu krajinného priestoru

Z toho vyplýva, že daná lokalita nepatrí medzi územia, ktoré by sa mohli označiť ako vhodné na umiestnenie daného typu činnosti.

Na problematické umiestnenie VE v danej lokalite poukazuje i stanovisko OÚŽP, v ktorom sa uvádzajú, že predložená správa o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie z hľadiska ochrany prírody a krajiny nenavrhuje opatrenia na zachovanie podmienok a foriem života, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability v súlade s § 1 zákona č. 543/2008 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v ZNP. S týmto problémom sa bude musieť navrhovateľ v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu vysporiadať.

Z toho dôvodu Záverečné stanovisko neodporúča plný počet navrhovaných VE, ale na strane druhej za splnenia nadštandardných podmienok je možné akceptovať menší počet VE v danej lokalite. Jednoznačne investor musí riešiť kompromis medzi napĺňaním záväzku Slovenskej republiky vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie, zohľadením aj iných spoločenských hľadísk a konkrétnym odporom obyvateľstva proti VE v danej lokalite. Dilema medzi faktami a názormi je v štádiu súčasného poznania s viacerými neurčitosťami, ktoré v súvislosti s VE nie sú doriešené ani v celosvetovom meradle.

Z hľadiska dopadov výstavby veterného parku na životné prostredie sa považuje navrhované technologické a technické riešenie za uskutočniteľné, ale z hľadiska dopadov na životné prostredie za obmedzené nerealizovateľné, a to najmä s prihliadnutím na negatívne vplyvy na obyvateľstvo, scenériu a krajinný obraz a vyhodnotenie stanovísk.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Pre monitorovanie vplyvov navrhovanej činnosti je potrebné vypracovať **komplexný projekt monitoringu**. Predmetom záujmu monitoringu budú tie zložky životného prostredia, u ktorých realizácia navrhovanej činnosti spôsobuje zmenu kvantifikovateľných charakteristík.

Na základe zhodnotenia súčasného stavu dotknutého územia a identifikácie možných vplyvov na životné prostredie, bude monitorovací systém zameraný predovšetkým na tieto aspekty:

- pravidelné monitorovanie vibrácií v okolí VE pri rôznych rýchlosťach vetra;
- pravidelné monitorovanie limitných hodnôt hluku počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti na ľudí a živočíšstvo, vrátane frekvencií mimo počuteľných pre ľudí pri rôznych rýchlosťach vetra;
- pravidelné monitorovanie dodržiavania podmienok územného rozhodnutia a stavebného povolenia počas výstavby a prevádzky, podľa právnych predpisov a technických noriem.

Monitorovací systém je potrebné realizovať podľa samostatného projektu, ktorý bude vychádzať aj z očakávaných vplyvov a vecne a metodicky nadviaže na už realizované monitorovacie aktivity v tomto území a jeho širšom okolí.

V prípade preukázania prekročenia prípustných limitov pre sledované zložky treba prijať potrebné technické a organizačné opatrenia k zníženiu negatívnych vplyvov. Vlastné monitorovanie je potrebné začať v bodoch určených vo vypracovanom a schválenom projekte monitoringu.

Ďalej je potrebné uviesť, že na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie najmä:

- systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
- kontrolovať plnenie všetkých podmienok určených v povolení a v súvislosti s vydaním povolenia navrhovej činnosti a vyhodnocovať ich účinnosť,
- zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí podľa § 39, ods. 2 zákona povoľujúci orgán, ak ide o povoľovanie navrhovej činnosti podľa osobitných predpisov s prihľadnutím na toto záverečné stanovisko.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39, ods. 3 zákona navrhovateľ povinný, v prípade ak sa zistí, že skutočný vplyv navrhovej činnosti posudzovanej podľa zákona sú horšie, než sa predpokladalo v správe o hodnotení, je ten kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení navrhovej činnosti podľa osobitných predpisov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR

odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ing. Milan Luciak

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva

so sídlom v Trenčíne

2. Potvrdenie správnosti údajov

Mgr. Daniela Žišková

poverená riadením

odboru hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ministerstvo životného prostredia SR

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 3.6.2009

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovíta Štúra 1
812 55 BRATISLAVA
- 44 -